

NYE UDFORDRINGER FOR VUC? - FOKUS PÅ ALMEN VOKSENUDDANNELSE (AVU)



For information on obtaining additional copies, permission
to reprint or translate this work, and all other correspondence,
please contact:

DAMVAD

info@damvad.com
damvad.com

Copyright 2013

Indhold

1	Sammenfatning	5
1.1	Nye udfordringer for VUC?	6
2	Summary	8
3	Baggrund og indledning	10
3.1	Uddannelse er en forudsætning	10
3.2	VUC: Et flerfacetteret uddannelsesudbud	11
3.3	VUC's rolle i uddannelsessystemet	13
3.4	Målgrupperne på VUC	14
3.5	Analysens formål og grundlag	15
4	Målgrupperne på VUC	16
4.1	Mere end 34.000 kursister startede på VUC i 2010	17
4.2	Andelen af fuldtidskursister stiger	17
4.3	Flere unge voksne	19
4.4	Fuldtidskursisterne kommer fra beskæftigelse eller uddannelse	20
4.5	Deltidskursisterne kommer fra beskæftigelse	21
4.6	De unge kommer i højere grad fra uddannelse	22
4.7	Mange veje går til VUC	23
4.8	En stor del af kursisterne har en eller flere afbrudte uddannelser bag sig	24
4.9	Kursisterne kommer fra uddannelsesfremmede hjem	27
4.10	En sjettedel indvandrere blandt avu-fuldtidskursister	29
5	Fra avu til videre uddannelse	32
5.1	Over 20.000 personer afslutter hvert år et avu-forløb	33
5.2	Hver tredje fuldtidskursist er under uddannelse året efter avu	34
5.3	De unge videreuddanner sig mest	36
5.4	Over en tredjedel af indvandrere og efterkommere er i uddannelse året efter	37
5.5	Avu bygger bro til erhvervsuddannelser	39
5.6	Hver fjerde har gennemført en uddannelse i 2011	40
5.7	Mange avu-kursister tager supplerende voksen- og efteruddannelse	41
6	Nye udfordringer for VUC?	44
6.1	Kan VUC rumme både de unge og de voksne kursister?	44
6.2	Kan det faglige niveau fastholdes?	45
6.3	Hvordan sikrer VUC bedre resultater for målgruppen?	45
7	Litteratur	47
8	Appendiks 1: Metode	49
8.1	Analyse 1: Målgruppeanalyse	49
8.2	Analyse 2: Analyse af avu-kursisternes videre færd	51

8.3	Desk research og spørgerunde blandt lederne	52
9	Appendiks 2: Bilagstabeller	54
9.1	Bilagstabeller kapitel 4	54
9.2	Bilagstabeller kapitel 5	57

1 Sammenfatning

Uddannelse spiller en stadig stigende rolle i de mange reformtiltag, som regeringen i den seneste tid har lanceret. Der er en tydelig tendens til en styrket sammenhæng mellem de uddannelses- og beskæftigelsespolitiske initiativer. Kontanthjælpsreformen fra april 2013 er blot det seneste eksempel, hvor alle uddannelsesparate unge under 30 år, som søger om kontanthjælp, og som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, kan pålægges at gå i gang med en uddannelse.

De politiske mål handler om at få flere til at gennemføre en uddannelse, men der er også et stort fokus på social mobilitet, ligesom det har stor betydning, at uddannelserne er målrettede og bringer folk videre i uddannelse eller beskæftigelse.

Med denne rapport præsenterer DEA, Lederforeningen for VUC og VUC Videncenter helt ny viden om målgrupperne på VUC. I rapporten er det kortlagt, hvad der karakteriserer målgrupperne på FVU, avu og hf-enkeltfag, og hvordan målgrupperne har udviklet sig. Som noget helt nyt er det undersøgt, hvad avu-kursisterne laver efter endt avu-forløb.

Fokus i rapporten er særligt på avu, der er enkeltfagsundervisning for voksne i almene fag på 9. og 10. classes niveau. Avu er et underbelyst område og er interessant i en politisk kontekst, fordi uddannelsen befinder sig i krydsfeltet mellem det uddannelses- og beskæftigelsespolitiske område og henvender sig til kursister, der har behov for almen kompetenceudvikling for enten at kunne komme videre i uddannelse eller for at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.

I det følgende sammenfattes de væsentligste tendenser og resultater fra analysen.

Flere fuldtidskursister og flere unge på avu

VUC løfter med avu en opgave med at kvalificere de personer, som har det laveste uddannelsesniveau. I denne analyse dokumenteres en udvikling på avu, hvor den traditionelle enkeltfagsopbygning og -tænkning løbende udfordres af, at flere kursister bruger VUC som et fuldtidsundervisningstilbud.

Stigningen i andelen af fuldtidskursister gælder særligt for de unge (16-19 år) og de unge voksne (20-29 år) kursister. En af forklaringerne på denne udvikling er indførelse af uddannelsespålæg til unge kontanthjælpsmodtagere og Ungepakke II, som har skærpet kravene til 15-17-åriges uddannelsesaktivitet.

Flere med afbrudte uddannelser bag sig og mange fra uddannelsesfremmede hjem

Analysen viser, at 46 pct. af fuldtidskursisterne har afbrudt en eller flere uddannelser, inden de starter på avu. Et andet forhold er, at VUC-kursisternes generelle socioøkonomiske udgangspunkt er svagt sammenlignet med den resterende del af befolkningen. VUC's kursister kommer med andre ord fra hjem, hvor forældrene i gennemsnit har betydeligt lavere indkomst og lavere uddannelsesniveau end gennemsnittet af befolkningen – faktorer, som man ved, har afgørende indflydelse på, hvorvidt den unge gennemfører en uddannelse.

Det understreger, at VUC-kursisterne har et vanskeligere afsæt for at gennemføre en uddannelse, hvilket har betydning for uddannelsesopgaven på VUC, idet VUC skal hjælpe disse personer til at bryde den "negative sociale arv".

Mange unge videreuddanner sig – og i særdeleshed på erhvervsuddannelserne

Flere af de yngre kursister har ikke fået tilstrækkelige kompetencer fra grundskolen og bruger avu som trædesten til deres første ungdomsuddannelse. Analysen viser, at blandt de helt unge (16-19

år) er halvdelen i gang med en uddannelse året efter, de har gået på avu.

Set i lyset af den forventede mangel på faglært arbejdskraft, er det interessant, at langt størstedelen af de avu-kursister – både de yngre og de voksne – som er i gang med en uddannelse, har valgt en erhvervsuddannelse (59 pct.). Valget af erhvervsuddannelserne bør også ses i lyset af, at mange kursister på avu ellers har afbrudte erhvervsuddannelser bag sig.

De voksne kursister i beskæftigelse udgør stadig en væsentlig del af målgruppen

Selvom kursistgruppen på avu generelt er blevet yngre, er der dog stadig en stor gruppe over 30 år. De voksne kursister adskiller sig fra de unge ved, at de oftere bruger avu som et alment kompetenceløft samtidig med, at de er i beskæftigelse.

Mange af de voksne over 30 år deltager efterfølgende i voksen- og efteruddannelse – og det i særlig grad på AMU-kurser, som er erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse målrettet ufaglærte og faglærte. Det peger på, at opkvalificering i de almene kompetencer kan skabe en positiv spiral for den enkelte i forhold til opkvalificering eller vice versa.

To ”spor” i VUC

Ser man på tværs af ovenstående resultater, illustrerer de samlet set, at der er to forskellige målgrupper på avu, der følger to forskellige spor efter avu. Hvor de unge og unge voksne især bruger avu til at få kompetencerne til at læse videre i det ordinære system eller på hf-enkeltfag, bruger de voksne særligt avu til at opdatere deres almene kompetencer, som led i erhvervsrettet efteruddannelse og/eller for at styrke deres muligheder for beskæftigelse.

1.1 Nye udfordringer for VUC?

Med den viden om målgrupper og videreuddannelsesadfærd, som her er tilvejebragt, er der skabt et godt grundlag for at se nærmere på, hvilke udfordringer og muligheder, som VUC står overfor. Uddannelsesopgaven skal netop ses i lyset af, at VUC skal imødekomme behovene hos to forskellige målgrupper – de yngre målgrupper, som skal videre i uddannelse og de voksne, som har brug for efteruddannelse for at styrke deres beskæftigelse.

Hvordan kan VUC rumme de unge og de voksne kursister?

I de senere år har der både i den offentlige debat, men også internt på VUC, været meget fokus på unge og unge voksne kursister. Det er nemlig i høj grad denne målgruppe, som kan vanskeliggøre lærernes tilrettelæggelse af en god og relevant undervisning, fordi denne gruppe stiller andre krav både didaktisk og pædagogisk end den voksne målgruppe. For at imødekomme den yngre målgruppe har man iværksat en række initiativer. Fx organiserer VUC’erne i høj grad undervisningen i hold og klasser omkring faste forløb og fagpakker, selvom avu i udgangspunktet er enkeltfagsundervisning. Flere undervisere giver dog stadig udtryk for, at de udfordres af kursisternes sociale og personlige problemer, som der i vidt omfang skal tages hånd om for at sikre en god undervisning.

Som beskrevet er der samtidig en stor gruppe voksne kursister, der har nogle helt andre behov og grunde til at være på VUC. De forskellige behov og måder at bruge VUC på stiller store krav til undervisningsdifferentiering og tilrettelæggelse af undervisningen og udbuddet. Et vigtigt spørgsmål er derfor, hvordan VUC kan imødekomme behovene hos både den unge og den voksne målgruppe.

Kan det faglige niveau fastholdes?

Udviklingen i målgrupperne tydeliggør også udfordringen i at fastholde det faglige niveau. På lige fod med andre uddannelsesinstitutioner, som fx erhvervsskolerne, har debatten om, hvorvidt der optages for mange kursister, der ikke har de fornødne forudsætninger for at følge undervisningen på avu og derfor falder fra, også bredt sig til VUC. Mange af VUC-kursisterne har allerede lidt nederlag i det øvrige uddannelsessystem, og det er vanskeligt at se andre uddannelsessteder, som rummer dem bedre.

Samtidig presser kommunernes unge- og beskæftigelsesindsatser, statens krav om effekt af uddannelserne og et beskæftigelsessystem, som pålægger de svageste kursister at søge kompetencegivende forløb med standardtimetal, som kan sikre dem forsørgelse, VUC's ønske om at tilbyde uddannelse til en bred målgruppe. VUC befinder sig med andre ord i et krydspres mellem rummeligheden på VUC og de politiske krav om gennemførelse og effekt af uddannelse, som det er væsentligt for VUC at forholde sig til.

Hvordan sikrer VUC bedre resultater for målgruppen?

Den tredje væsentlige udfordring er, at VUC'erne skal understøtte kursisterne, så der skabes bedre resultater for de unge og unge voksne. VUC skal derfor som institution blive endnu bedre til at skabe lokale partnerskaber med relevante samarbejdspartnere, som kan medvirke til at sikre, at VUC løser denne uddannelsesopgave – det handler både om at bygge bro til videre uddannelse, og om at indgå i partnerskaber om at udvikle læringsmiljøerne på VUC'erne.

En væsentlig udfordring består i at udvikle VUC'erne til at kunne lykkes med den store gruppe af kursister, som har behov for "noget andet", end

det de fik, da de gik i grundskolen eller på de uddannelser, som de har afbrudt. En anden udfordring for VUC kan være at balancere fokus mellem den yngre målgruppe, og den stadig omfangsrige og vigtige voksne målgruppe. Det kan betyde, at VUC skal prioritere og fokusere på at udbygge sine partnerskaber med andre uddannelsesaktører. Samtidig vil det være væsentligt, hvordan VUC udnytter de muligheder, som ligger i de nye arbejdstidsaftaler i forhold til at styrke de faglige miljøer på VUC'erne.

2 Summary

Education plays an increasingly bigger role in many of the recent reforms carried out by the Danish government. One of the intentions of the numerous reforms is to raise the educational level and to ensure that more young people complete an upper secondary educational programme.

There is also a clear trend towards a stronger link between policy initiatives within education and employment. For instance, a recent reform of the Danish social security system has resulted in young people under 30 years who claim social security and who have not completed upper secondary education can be required to enrol in an educational programme.

This report presents new insight into what characterise the student groups at preparatory adult education (FVU), general adult education (avu), and higher preparatory single subject course (hf-enkeltfag) at Adult education centres (VUC) and how these have changed over time. This report also investigates what students do after the completion of general adult education.

The analysis focuses primarily on general adult education, which offers single-subject courses for adults in general subjects at 9th and 10th grade level. General adult education is interesting in a political context because it intersects education and employment policies and is aimed at students who are in need of general competences either to continue their education or to maintain labour market attachment.

The following summarises the main results of the analysis.

More young people enrol in general adult education

The analysis shows an increasing number of young people (16-29 years old) who enrol in general adult education. Looking at full-time students, the proportion of young people has increased from 59 per cent in 2005 to 67 per cent in 2010. Part of this growth can be attributed to the tougher requirements to educational activities by young social security recipients.

More drop-outs and many from disadvantaged homes

The analysis shows that 46 per cent of full-time students have dropped out of one or more educational programmes prior to their enrolment in general adult education. Furthermore, the analysis shows that the students' socio-economic background is weak compared to the rest of the population. In other words, students enrolled at the Adult education centres come from homes where the parents, on average, have significantly lower income and less education than the average of the entire population. These factors are known to have a decisive influence on young people's educational choices and outcome.

Many young people enrol in further education after completing general adult education

The young students especially use general adult education to obtain skills required to complete an upper secondary education. The analysis shows that among the youngest students enrolled in general adult education (16-19 years old), half of them enrol in another educational program one year after completing general adult education.

In light of the expected shortage of skilled labour, it is worth noticing that the vast majority of those who enrol in further education are enrolled in vocational education and training (59 per cent).

Adults remain a significant part of the student group

Although the enrolment of younger students in general adult education has increased, there is still a large group of adults (30+ years old) who are enrolled. The adult students often participate to update their general skills as part of continuing training and/or to enhance their possibility to maintain employment and relevance in their jobs.

After completing general adult education many of the adults participate in vocational adult education and training targeted unskilled and skilled workers.

3 Baggrund og indledning

3.1 Uddannelse er en forudsætning

Uddannelse er i centrum for flere af forårets store politiske tiltag. I regeringens nyligt vedtagne Vækstplan afsættes der en mia. i 2014-2017 til mere og bedre voksen- og efteruddannelse, som skal bidrage til at løfte kompetenceniveauet i arbejdsstyrken og understøtte udvikling og fastholdelse af arbejdspladser i Danmark (Regeringen, 2013).

Fakta om voksnes uddannelsesniveau

I 2012 havde ca. 9 pct. af den voksne befolkning mellem 30 og 49 år en grundskole som højst fuldførte uddannelse, mens 21 pct. havde en gymnasial uddannelse som højst fuldførte uddannelse. De udgør målgruppen for uddannelsesløftet fra ufaglært til faglært.

Kilde: Danmarks Statistik

I april 2013 var det vedtagelse af kontanthjælpsreformen, som bidrog til en skærpet kobling mellem beskæftigelsespolitikken og uddannelsespolitikken. Alle unge op til 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse skal fremover stå til rådighed for uddannelse i kraft af et uddannelsespålæg. Helt konkret tilsiger kontanthjælpsreformen, at alle unge, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, skal læse-, skrive- og regnetestes. Uddannelse er med reformen ikke længere et tilbud, men en forudsætning for at modtage kontanthjælp – som derfor også skifter navn til uddannelseshjælp (Beskæftigelsesministeriet, 2013).

Uddannelse er ikke kun et spørgsmål om den enkeltes mulighed for at dygtiggøre sig, men en forudsætning for vækst. Flere fremskrivninger viser, at efterspørgslen efter ufaglærte vil falde markant i de kommende år, og at uddannelse er en nødvendighed for at opretholde den danske konkurrenceevne (AE-Rådet, 2009; Vækstforum, 2011:15). Det indebærer stor politisk opmærksomhed på både at

give arbejdsstyrken et løbende kompetenceløft via efteruddannelse, og på at flest mulige får en ungdomsuddannelse som afsæt for en videregående uddannelse (95-procentmål-sætningen).

Særligt kravene til de unges deltagelse i uddannelse er blevet skærpet i de senere år. Med Ungepakken fra 2009 blev alle unge i alderen 15-17 år omfattet af en pligt til at være i uddannelse og beskæftigelse, og vejledningen af unge fik fokus på at afklare og understøtte de unges uddannelsesparathed.

Et par år tidligere – i 2006 – indførte man uddannelsespålæg til unge på kontanthjælp, starthjælp eller dagpenge, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Uddannelsespålægget indebærer, at de 18-24-årige, som jobcentret vurderer i stand til at tage en erhvervskompetencegivende uddannelse på ordinære vilkår, mødes med krav om at vælge, søge optagelse på og gennemføre en uddannelse. Sanktionen er tydelig, for hvis den unge uden rimelig grund ikke overholder uddannelsespålægget, skal kommunen stoppe kontanthjælpen til den unge, indtil den unge lever op til kravene.

Fakta om unges uddannelsesniveau

I 2010 var der 18 pct. af de unge, som enten ikke bestod dansk eller matematik eller begge dele, eller som ikke gik til folkeskolens afgangseksamen. Fire procent af gruppen bestod efter at have taget 10. klasse.

Af de unge, som gik ud af 9.klasse i 2011, forventes 92 pct. at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Kilde: Ministeriet for Børn og Undervisning, 2013, "Mere end 12.000 elever har ikke bestået dansk eller matematik efter 9. klasse" og "Profilmodel 2011 – fremskrivning af en ungdomsårgangs uddannelsesniveau".

Men krav om uddannelse løser ikke alt, for udfordringen ligger også i, at rigtig mange unge har vanskeligt ved at gennemføre en ungdomsuddannelse. Frafaldet på de gymnasiale uddannelser har været stigende over de seneste år, men særligt erhvervsuddannelserne er hårdt ramt. En analyse fra DEA viser videre, at det er de unge med lavest karakter fra grundskolen, som vælger erhvervsuddannelser, hvilket udfordrer det faglige niveau (DEA, 2013).

Regeringen har nedsat et ministerudvalg om 95-procentmål-sætningen, som i løbet af sommeren 2013 skal komme med forslag til, hvordan man bl.a. løser udfordringerne for den svageste gruppe af unge og det faldende niveau på erhvervsuddannelserne. Af løsninger forventes bl.a. en ny flexuddannelse, som skal målrettes unge med særlige uddannelsesbehov.

3.2 VUC: Et flerfacetteret uddannelsesudbud

Med afsæt i ovenstående udvikling i det uddannelsespolitiske fokus har DEA, Lederforeningen for VUC og VUC Videncenter valgt at igangsætte en analyse af VUC's kursister og den uddannelsesopgave, som VUC står overfor.

VUC'erne spiller en væsentlig rolle, når det kommer til at sikre almene færdigheder hos både den yngre målgruppe, som ikke har en kompetencegivende uddannelse og voksne, som er i beskæftigelse. I 2012 var der således ca. 110.000 personer indskrevet på de 31 VUC'er, hvilket udgør ca. 4 procent af den voksne befolkning mellem 18 og 60 år i Danmark. De 31 VUC'er har ca. 90 undervisningssteder over hele landet.

VUC fik sit navn i 1989, men sektorens historie trækker tråde helt tilbage til 1958, hvor teknisk forberedelseseksamen blev oprettet som undervis-

ningstilbud. Målgruppen dengang var voksne, der var gået ud af folkeskolen efter 7. eller 8. klasse, og personer, som ikke havde fået en gymnasial uddannelse i første omgang. I dag tilbyder VUC:

- **forberedende voksenundervisning (FVU)**, der er et uddannelsesstilbud til voksne, der har behov for at supplere eller forbedre deres grundlæggende skrive-, stave- eller regnefærdigheder fra folkeskolen
- **almen voksenuddannelse (avu)**, som er enkeltfagsundervisning for voksne, på niveauer svarende til 9. og 10. klasse. Avu er opdelt i fem niveauer, hvor basisniveauet ligger under folkeskolens 9. klasse, og det højeste niveau D er et niveau over 10. klasse. Avu er kompetencegivende til en ungdomsuddannelse.
- **hf**, der giver adgang til optagelse på en videregående uddannelse. Hf udbydes som **enkeltfag**, der kan sammensættes til en fuld hf-eksamen og mange steder også som **toårigt hf** (gymnasial uddannelse i det ordinære system)
- **gymnasiale suppleringskurser (GSK)**, der retter sig mod alle med en gymnasial eksamen, eux eller en erhvervsuddannelse, som enten mangler et eller flere fag på bestemte niveauer i forhold til eventuelle specifikke adgangskrav på en ønsket uddannelse
- **ordblindeundervisning for voksne**, som er en særligt tilrettelagt undervisning, der har til formål at afhjælpe eller begrænse deltagerens læse- og skrivevanskeligheder.

Se figur 3.1 for mere information om FVU, avu og hf, som er de uddannelser, der er i fokus i denne undersøgelse.

FIGUR 3.1

De tre største uddannelser på VUC

Forberedende voksenundervisning (FVU)	Almen voksenuddannelse (avu)	Højere forberedelseseksamen (hf)
<p>Forberedende voksenundervisning (FVU) er et uddannelsesstilbud til voksne og består af to fag: Læsning og matematik. FVU-læsning har fire trin, mens FVU-matematik har to trin. Typisk tager et trin mellem 30 og 60 undervisningstimer.</p> <p>FVU læsning handler om at lære at stave, læse, forstå og skrive tekster fra dagligdagen og arbejdet. På FVU matematik er fokus på brugen af tal og matematik i hverdagen. FVU er ikke kompetencegivende.</p> <p>VUC'erne har forpligtigelse til at udbyde FVU. FVU udbydes også - efter driftoverenskomster med VUC - af nogle daghøjskoler, erhvervsskoler, AMU-centre, produktionskoler, social- og sundhedsskoler, folkehøjskoler, aftenskoler, sprogcentre og skoler med specialundervisning for voksne.</p> <p>FVU blev oprettet i 2001 med det formål at give voksne en bedre mulighed for at modtage undervisning i læsning og matematik på grundlæggende niveau.</p>	<p>Almen voksenuddannelse (avu) er enkeltfagsundervisning for voksne i almene fag på 9. og 10. klasseniveau. Fagene kan afsluttes med prøver, som har samme status som folkeskolens afsluttende prøver og giver adgang til de samme uddannelser.</p> <p>Avu er opbygget af kernefag og tilbudsfag. Kernefagene er dansk, dansk som andetsprog, engelsk, matematik, naturvidenskab, historie, fransk, samfundsfag og tysk. Tilbudsfagene omfatter bl.a. billedkunst, idræt og psykologi. Kernefagene findes ved alle VUC'er, mens udbud af tilbudsfagene varierer fra VUC til VUC.</p> <p>Selvom avu er et enkeltfagssystem, organiserer VUC'erne i høj grad undervisningen i hold og klasser omkring faste forløb og fagpakker.</p> <p>Avu har eksisteret siden slutningen af 1950'erne og blev senest tilpasset i 2009 med en reform af avu.</p>	<p>Højere forberedelseseksamen (hf) er kompetencegivende i forhold til optagelse på en videregående uddannelse.</p> <p>Hf udbydes på VUC som enkeltfag og som toårigt hf. Den toårige hf-uddannelse adskiller sig fra hf-enkeltfag ved at være tilrettelagt som en samlet uddannelse, der er placeret i det ordinære uddannelsessystem.</p> <p>Det er muligt at sammenstykke enkeltfagene på hf-enkeltfag til en fuld hf-eksamen ligesom nogle VUC'er udbyder fagpakker, som er adgangsgivende til en bestemt videregående uddannelse. Fx udbyder nogle VUC'er en pædagog-fagpakke bestående af fire fag, som giver mulighed for at søge optagelse på pædagoguddannelsen.</p> <p>Hf blev oprettet i 1967 med henblik på at forberede unge til optagelse på lærerseminariene og tilsvarende mellemlange uddannelser.</p>

Kilde: DAMVAD 2013

3.3 VUC's rolle i uddannelsessystemet

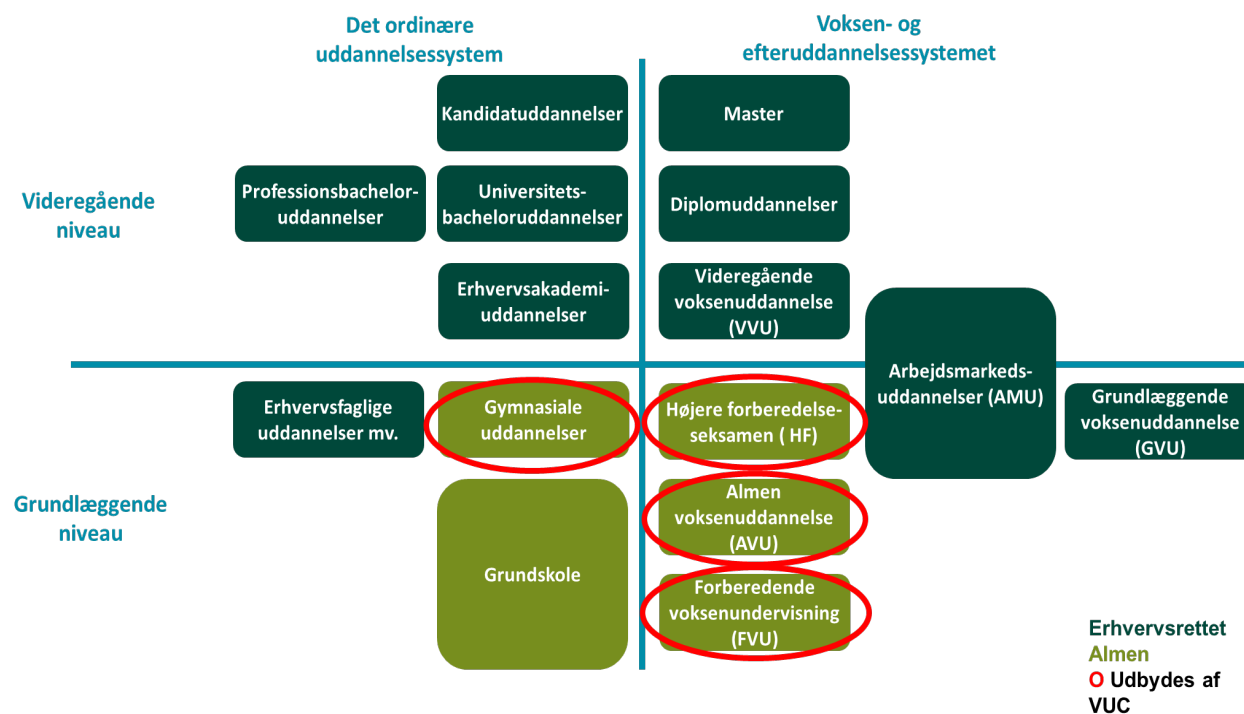
Et kendetegn ved det danske uddannelsessystem er samspillet mellem det ordinære uddannelsessystem og voksen- og efteruddannelsessystemet. Voksen- og efteruddannelsessystemet er rettet mod voksne over 18 år og har en væsentlig funktion i at fastholde og videreudvikle arbejdsstyrkens kompetencer. I de senere år har voksen- og efteruddannelsessystemet i stigende grad også været stedet, hvor unge og voksne kan tage en kompetencegivende uddannelse med henblik på at kvalificere sig til videre uddannelse.

Voksen- og efteruddannelsessystemet indeholder både en almen og en erhvervsrettet del, som illu-

streret i figur 3.2 nedenfor. VUC er den primære udbyder af den grundlæggende almene og kompetencegivende uddannelse for voksne.

VUC's placering i uddannelsessystemet gør, at sektoren kan bygge bro mellem de almene og de erhvervsrettede uddannelser. Mange ufaglærte har behov for almen opkvalificering via FVU eller avu for at gennemføre en erhvervsuddannelse eller anden kompetencegivende uddannelse. Formålet med FVU er at give voksne mulighed for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder i læsning og matematik med det dobbelte sigte at åbne muligheden for (videre)uddannelse og sikre den enkeltes fortsatte og øgede muligheder for aktiv deltagelse i samfundet (FVU-loven § 1).

FIGUR 3.2
VUC's rolle i uddannelsessystemet



Kilde: DAMVAD 2013 baseret på Ministeriet for Børn og Undervisnings oversigt over uddannelsessystemet

Avu har ligeledes til formål "[...] at styrke voksnes muligheder for videre uddannelse og at fremme deres interesse for at uddanne sig" (avu-loven § 1). Et formål, som blev yderligere styrket med reformen af avu, der trådte i kraft i 2009, idet man bl.a. indførte den almene forberedelseseksamen, som sikrer kursisten optagelse på den toårige hf-uddannelse. Avu-kursister har dog mulighed for at få adgang til hf uden at gennemføre den almene forberedelseseksamen, og en nyligt offentliggjort evaluering af avu-reformen gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) viser, at den almene forberedelseseksamen kun anvendes i meget begrænset omfang. Det skal endvidere pointeres, at avu ikke blot skal bygge bro til hf, men i lige så høj grad erhvervsuddannelserne og anden erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

VUC bygger også bro til de videregående uddannelser. Kursister, som tager hf (enkeltfag, fagpakker eller toårigt hf) på VUC har adgang til at tage en videregående uddannelse i det ordinære system. En analyse af hf på VUC gennemført af DAMVAD på vegne af VUC Bestyrelsesforeningen og Lederforeningen for VUC viser, at 19 pct. af alle personer, som i perioden 2000-2009 tog en videregående uddannelse, har modtaget undervisning på hf-enkeltfag på VUC, før de startede på en videregående uddannelse (DAMVAD, 2011).

3.4 Målgrupperne på VUC

VUC's placering i uddannelsessystemet afspejles i de mange forskellige målgrupper på VUC som fx:

- Unge, som kommer direkte fra grundskolen
- Unge voksne, som har en utilstrækkelig grundskoleuddannelse og/eller har frafald fra ungdomsuddannelser bag sig

- Indvandrere, der har behov for at blive integreret i det danske skolesystem og få en kompetencegivende dansk eksamen
- Ledige med behov for opkvalificering og/eller uddannelsespålæg
- Voksne, som har folkeskolens afgangsprøve og ønsker at gennemføre en kompetencegivende uddannelse, eller som ønsker at skifte spor i arbejdslivet.

De seneste årsrapporter fra VUC viser, at gruppen af unge og unge voksne (16-29 år) er vokset siden 2005. En af årsagerne til ændringen kan være VUC's mulighed for at udbyde den toårige hf-uddannelse, som adskiller sig fra hf-enkeltfag ved at være tilrettelagt som en samlet uddannelse og ved at være en gymnasial uddannelse placeret i det ordinære uddannelsessystem – og dermed rettet mod en yngre målgruppe.

95-procentmål-sætningen, Ungepakke II fra 2009 og krav om uddannelsespålæg fra 2006 har også bidraget til en stigning i aktiviteten for de unge, særligt på avu. Fokus på uddannelsesparathed har som nævnt medført, at unge skal tilbydes aktiviteter, der skal afklare og forberede til uddannelse. Evalueringen af Ungepakke II viser også, at VUC i stigende grad benyttes til afklaring for de unge (Epinion m.fl., 2012), ligesom en analyse af brugen af uddannelsespålægget viser, at VUC er en væsentlig modtager af unge med uddannelsespålæg (Deloitte 2010:11).

Med reformen i 2009 blev avu da også netop målrettet de unge voksne (18-25 år), der har forladt grundskolen med utilstrækkelige kundskaber og de tosprogede med utilstrækkelige danskkundskaber. Måltreningen har ført til en række ændringer såsom flere fag på basisniveau og mulighed for supplerende, differentieret undervisning. Ændringerne havde samlet set til formål at styrke VUC'ernes

mulighed for bedre at håndtere den nye målgruppe (Skriftlig fremsættelse af lovforslaget 24. januar 2008).

Målgrupperne adskiller sig ikke blot ved forskelle i behov, men i lige så høj grad ved deres veje til VUC. Nogle er kommet til VUC på eget initiativ, mens andre er blevet vejledt derhen eller fået et uddannelsespålæg.

Alle disse forskellige behov og veje til VUC må forventes at påvirke kursisternes motivation og kursisternes tilgang til VUC – og dermed også, hvad det er for en uddannelsesopgave, som VUC står overfor.

3.5 Analysens formål og grundlag

Med denne undersøgelse ønsker DEA, Lederforeningen for VUC og VUC Videnscenter at se nærmere på VUC's uddannelsesopgave og udviklingsmuligheder heri set i lyset af den aktuelle udvikling i uddannelsespolitikken og den deraf følgende udvikling i målgrupperne på VUC. I denne rapport undersøger DEA, Lederforeningen for VUC og VUC Videnscenter følgende spørgsmål:

- Hvad karakteriserer målgrupperne på FVU, avu og hf-enkeltfag, og hvordan har målgrupperne udviklet sig?
- Hvordan er videreuddannelsesadfærden blandt avu-kursister i dag?

Fokus i analysen er særligt på avu, fordi det er et underbelyst område til trods for, at det omfatter en væsentlig del af VUC's aktivitet. De kursister, der startede på avu i 2010, udgjorde cirka halvdelen af alle kursister, der startede på VUC. Dertil kommer, at det er på avu, at målgruppen har ændret sig mest som følge af indførelsen af uddannelsespålæg i 2006 og Ungepakke II fra 2010. En ændring,

som formentlig vil tage til med kontanthjælpsreformen, hvor målgruppen for uddannelsespålæg udvides til alle mellem 18 og 30 år.

I kapitel 4 zoomer vi ind på, *hvordan målgrupperne for FVU, avu og hf på VUC har udviklet sig*. Som nævnt viser årsrapporterne fra VUC, at målgruppen er blevet yngre, men vi går et spadestik dybere og ser bl.a. nærmere på kursisternes socioøkonomiske baggrund og deres uddannelsesadfærd forud for optagelse på VUC.

Udgangspunktet for analysen er registerdata fra Danmarks Statistiks registre og fokusgruppeinterview med avu-kursister på tre VUC'er.

I kapitel 5 ser vi nærmere på, *hvor avu-kursisternes bevæger sig hen efter endt avu-forløb* og kortlægger derved avu som brobygger til videre uddannelse på eksempelvis hf og erhvervsuddannelserne. Analysen giver overblik over, hvor mange der uddanner sig videre og til hvad, om der er forskel på fuldtids- og deltidskursister, unge og voksne kursister, samt hvad der kendetegner disse grupper.

Analysen bygger på registerdata fra Danmarks Statistiks registre.

I kapitel 6 skifter vi fokus fra kursisterne til VUC'erne som uddannelsesinstitutioner. Her perspektiverer vi resultaterne af kapitel 4 og 5 og ser nærmere på konsekvenserne af forskydning i målgrupperne på VUC. Perspektiveringens bygger på fokusgruppeinterview med avu-kursister fra tre VUC'er, en rundspørge blandt VUC-ledere samt desk research af tidligere undersøgelser og evalueringer af uddannelserne på VUC.

4 Målgrupperne på VUC

De seneste årsrapporter fra VUC viser, at gruppen af unge og unge voksne (16-29 år) er vokset siden 2005 (VUC, 2011). Der findes dog ikke meget viden om kursisternes baggrund herunder deres uddannelsesadfærd forud for optagelse på VUC.

I dette kapitel sætter vi derfor fokus på, hvad der kendetegner målgrupperne på VUC, og hvordan de har udviklet sig – med andre ord ser vi på, hvem det er, der uddanner sig på VUC i dag, og dermed hvem det er, VUC skal stimulere til videre uddannelse.

I analysen ser vi nærmere på de kursister, som startede på VUC på FVU, avu og hf-enkeltfag for første gang i perioden 2005 til 2010. Fokus er på avu-kursisterne, fordi det er her målgruppen forventes at have ændret sig mest som følge af diverse reformer. Der afrapporteres dog på alle tre uddannelser i figurerne, og vi vil løbende beskrive og analysere udviklingen på FVU og hf-enkeltfag i det omfang, denne adskiller sig fra avu.

De fem centrale konklusioner fra kapitlet er:

1. Andelen af fuldtidskursister er steget over perioden, og deltidskursisterne tager samtidig flere ugentlige timer.
2. På tværs af uddannelserne og kursisttyper, har der siden 2005 været en forskydning mod, at stadig flere unge og unge voksne (<30 år) bliver optaget på VUC.
3. Cirka halvdelen af kursisterne har afbrudte uddannelser bag sig, og de har særligt været omkring erhvervsuddannelserne.
4. Andelen af kursisterne på VUC fra uddannelsesfremmede hjem ligger væsentligt over gennemsnittet i befolkningen.

5. Omkring en sjettedel af kursisterne er indvandrere.

Analysen bygger på data fra Danmarks Statistiks registre samt fokusgruppeinterview med avu-kursister fra tre VUC'er. For mere information se metodebeskrivelse i appendiks 1.

Definition

En kursist defineres her som en unik person, såkaldte cpr-kursist.

Analysen er afgrænset til personer, der starter på VUC første gang fra 2005 og frem til 2010 for at sikre, at vi fokuserer på de nye målgrupper og udviklingen heri. Grundet mangler i Danmarks Statistiks register over optagne på toårigt hf, er toårigt hf ikke med i analysen.

4.1 Mere end 34.000 kursister startede på VUC i 2010

Helt præcist var der 34.558 personer, der startede et forløb på FVU, avu eller hf-enkeltfag i 2010. Til sammenligning var der 70.549 personer, der startede i 9. klasse samme år¹.

Avu er den største af de tre uddannelser, hvis vi ser på antallet af personer, mens FVU er den mindste jf. figur 4.1.

I perioden 2005 til 2008 oplevede VUC et fald i antallet af optagne på tværs af de tre uddannelser. Faldet skal ses i lyset af, at mange unge i starten og midten af 00'erne fravalgte uddannelse for i stedet at påtage sig velbetalt, ufaglært arbejde. Efter finanskrisen, diverse reformer og et generelt

øget fokus på betydning af uddannelse, er antallet af kursister steget igen.

4.2 Andelen af fuldtidskursister stiger

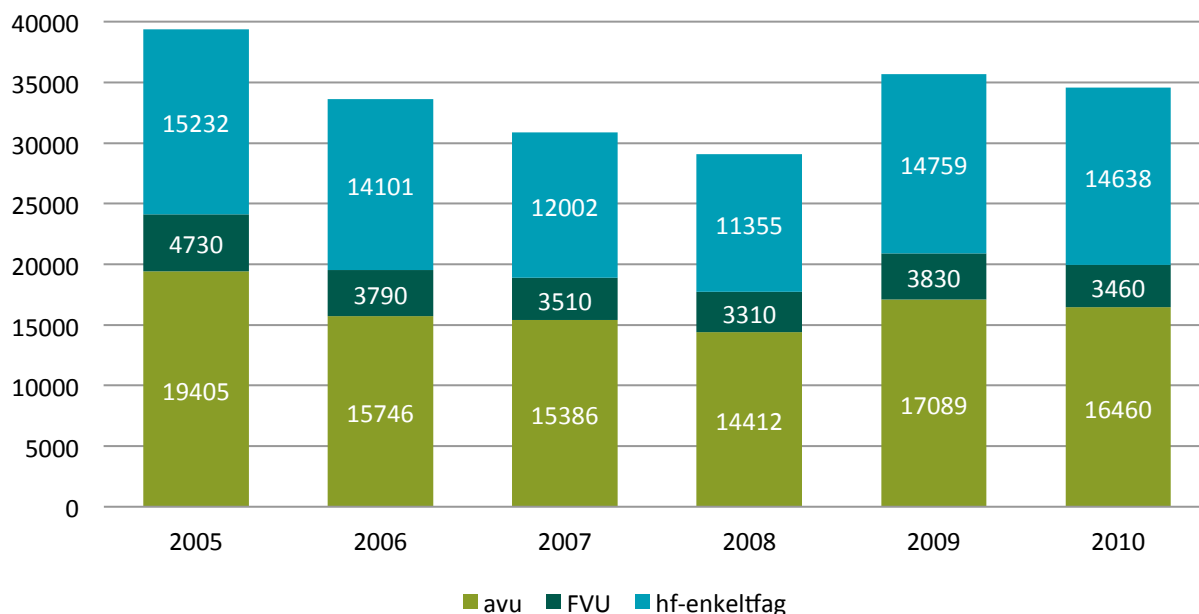
VUC's mulighed for at hæve den enkeltes faglige niveau og stimulere til videreuddannelse må forventes at afhænge af, hvor mange fag den enkelte kursist tager. Kursisternes aktivitet varierer dog meget. Nogle tager flere fag og over 23 timer om ugen i et halvt eller helt år, andre kun få timer på et år, mens andre igen tager flere timer spredt over mange uger og nogle gange år. Det er derfor relevant at skelne mellem fuldtids- og deltidskursister, eftersom vi kan forvente forskel i den videre uddannelsesadfærd for de to grupper af kursister.²

På tværs af avu og hf-enkeltfag er andelen af fuld-

¹ Kilde: Ministeriet for Børn og Undervisnings databank

² Et forløb på FVU omfatter 30 eller 60 undervisningslektioner per forløb, og disse kursister betragtes derfor alle som deltidskursister i denne analyse.

FIGUR 4.1
Optagne kursister fordelt på uddannelse, 2005-2010 antal



Kilde: DAMVAD på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

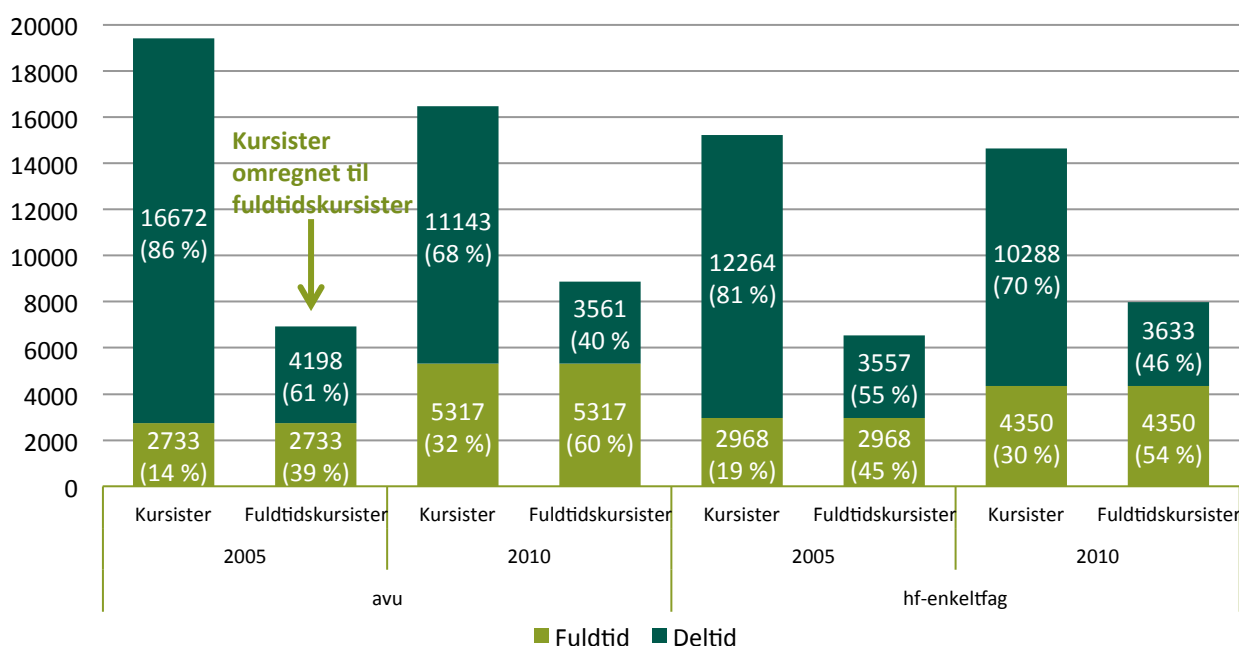
tidskursister steget markant fra 2005 til 2010. Den mest markante stigning er at finde på avu, hvor andelen af fuldtidskursisterne er mere end fordoblet fra 14 pct. i 2005 til 32 pct. i 2010 jf. figur 4.2. Andelen af fuldtidskursister på hf-enkeltfag er i samme periode steget fra 19 pct. til 30 pct. Dertil kommer en stigning i antallet af kursisterne på toårigt hf, som alle er fuldtidskursister (VUC, 2011).³

I perioden 2005 til 2010 har der endvidere været en udvikling mod, at deltidskursisterne antalsmæssigt fylder mindre i undervisningen. Det skyldes både, at andelen af deltidskursister er faldet, men også at den enkelte deltidskursist gennemsnitligt har flere timer om ugen. Ser vi specifikt på avu, udgjorde avu-deltidskursisterne 86 pct. af optaget i 2005, men fyldte – omregnet til fuldtidskursister –

61 pct. i undervisningen jf. figur 4.2. Sagt med andre ord skulle der 3,9 avu-deltidskursist til en fuldtidskursist. I 2010 var avu-deltidskursisternes andel af optaget faldet til 61 pct., og de fyldte blot 40 pct. i undervisningen, og der skulle 3,3 deltidskursister til en fuldtidskursist.

³ Grundet mangler i Danmarks Statistiks registrering af toårigt hf, er det ikke muligt at trække tallene fra deres register.

FIGUR 4.2
Kursister fordelt på **fuldtid** og **deltid** optaget 2005 og 2010, **avu** og **hf-enkeltfag**, antal og pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Definition

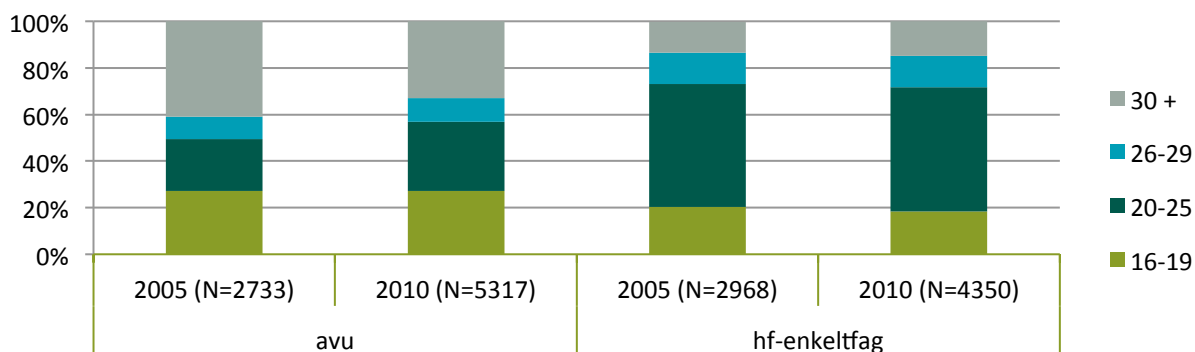
I undersøgelsen skelner vi mellem deltids- og fuldtidskursister. Hvorvidt en person registreres som fuldtids- eller deltidskursister afhænger af dennes aktivitet i startåret. En kursist, som er fuldtidskursist i startåret, men deltidskursist året efter, er i vores analyse registreret som fuldtidskursist. Det gør sig også gældende for deltidskursister, som året efter bliver fuldtidskursister. For at tage højde for det løbende optag, opgøres aktiviteten i forhold til det antal dage, kursisten gik på den pågældende uddannelse i startåret. Blev man optaget på et kursus i oktober og havde fuld aktivitet resten af året, er man registreret som fuldtidskursist. For mere info se appendiks 1.

4.3 Flere unge voksne

Stigningen i andelen af fuldtidskursister kan bl.a. forklares med en forskydning i VUC-kursisternes alder. Ser vi på tværs af uddannelserne og kursisttyper, har der siden 2005 været en forskydning mod, at stadig flere unge og unge voksne (<30 år) bliver optaget på VUC jf. figurene nedenfor. Tendensen til en yngre kursistgruppe er særligt udtalt blandt avu-fuldtidskursisterne og hf-deltidskursisterne.

FIGUR 4.3

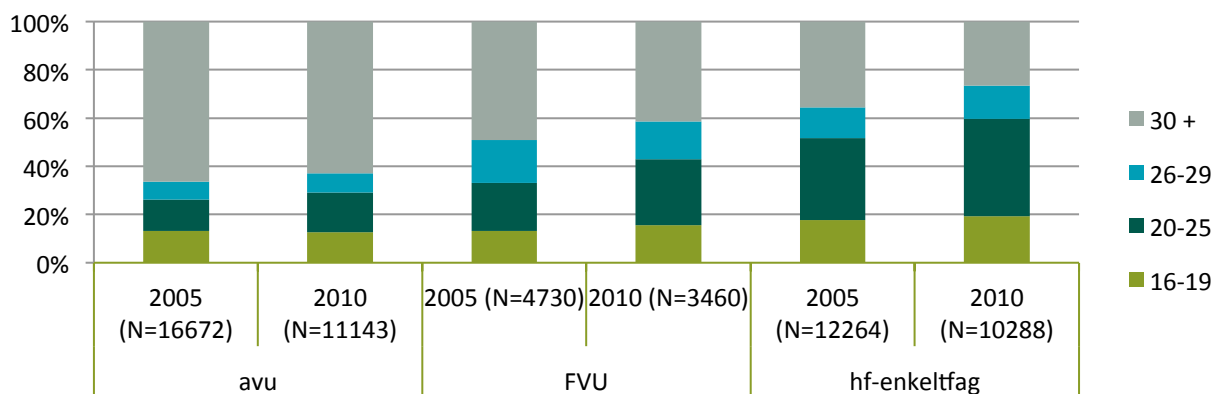
Aldersfordeling for **fuldtidskursister** optaget i 2005 og 2010, **avu og hf-enkeltfag**, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

FIGUR 4.4

Aldersfordeling for **deltidskursister** optaget i 2005 og 2010, **avu, FVU og hf-enkeltfag**, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Ser vi på avu-fuldtidskursisterne, er andelen af unge og unge voksne steget fra 59 pct. i 2005 til 67 pct. i 2010. Det er særligt gruppen af unge voksne mellem 20 og 25 år, som har bidraget til stigningen. Blandt hf-deltidskursisterne er andelen af unge og unge voksne under 30 år steget fra 64 pct. i 2005 til 74 pct. i 2010. Dertil kommer, at andelen af unge voksne under 30 år er altdominerende på toårigt hf, hvor de udgjorde 98 pct. i 2010 (VUC 2010:14). Her er det ligeledes de 20-25-årige, som tegner sig for størstedelen.

Selvom der har været et skift i retning af en yngre kursistgruppe, er der dog stadig en stor gruppe over 30 år blandt deltids- såvel som fuldtidskursisterne. Det gælder særligt avu-deltidskursisterne, hvor deltidskursisterne over 30 år i 2010 udgjorde 63 pct. jf. figur 4.4.

4.4 Fuldtidskursisterne kommer fra beskæftigelse eller uddannelse

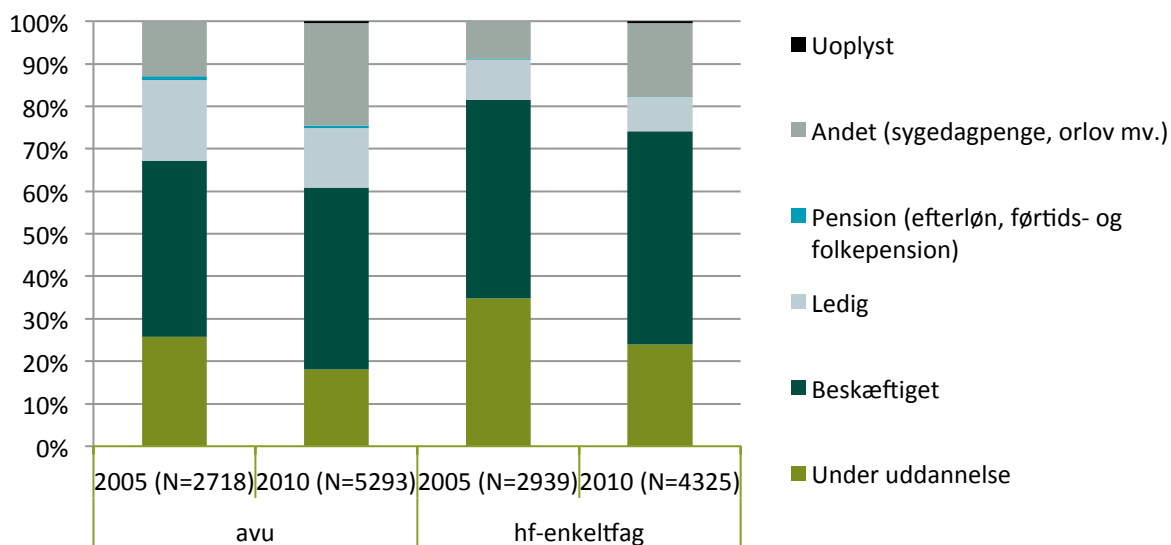
Kursistgruppen på VUC har meget forskellige sociale såvel som faglige baggrunde, og de kommer til VUC ad forskellige veje. Størstedelen af fuldtidskursisterne på avu og hf-enkeltfag kommer dog fra beskæftigelse jf. figur 4.5. Ser vi på avu-optagne fra 2010 var 43 pct. i beskæftigelse året før. Det samme gjaldt for 50 pct. af hf-optagne.

Andelen af kursister, som var under uddannelse⁴ året før, er faldet fra 2005 til 2010. Blandt avu-fuldtidskursisterne, som blev optaget i 2005, var 26 pct. i uddannelse, mens det gjaldt 18 pct. fra 2010-optaget.

⁴ "Under uddannelse" dækker både over gennemførte og afbrudte forløb.

FIGUR 4.5

Fuldtidskursisters aktivitet året før optag på VUC, optaget 2005 og 2010, avu og hf-enkeltfag, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af Danmarks statistik

Note: Hvad den enkelte kursist lavede et år før er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

Definition

Hvad den enkelte kursist lavede et år før, er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. Hvis man står som "under uddannelse" i uddannelsesregisteret, er det afgørende for, om man er noteret som under uddannelse, selvom man ikke er registeret som under uddannelse i personindkomstregisteret.

"Under uddannelse" dækker både over ordinære uddannelse (fx erhvervsuddannelser og videregående uddannelser), og efter- og videreuddannelse (fx hf-enkeltfag og AMU). Sidstnævnte indgår kun i det omfang, der modtages SU. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

Ikke alle er dog i beskæftigelse eller under uddannelse året før. En ikke ubetydelig del af kursisterne var ledige, modtog sygedagpenge, var på orlov eller modtog ingen ydelse/indkomst året før (fx unge, som bor hjemme). I 2010 gjaldt det 38 pct. af avu-fuldtidskursisterne.

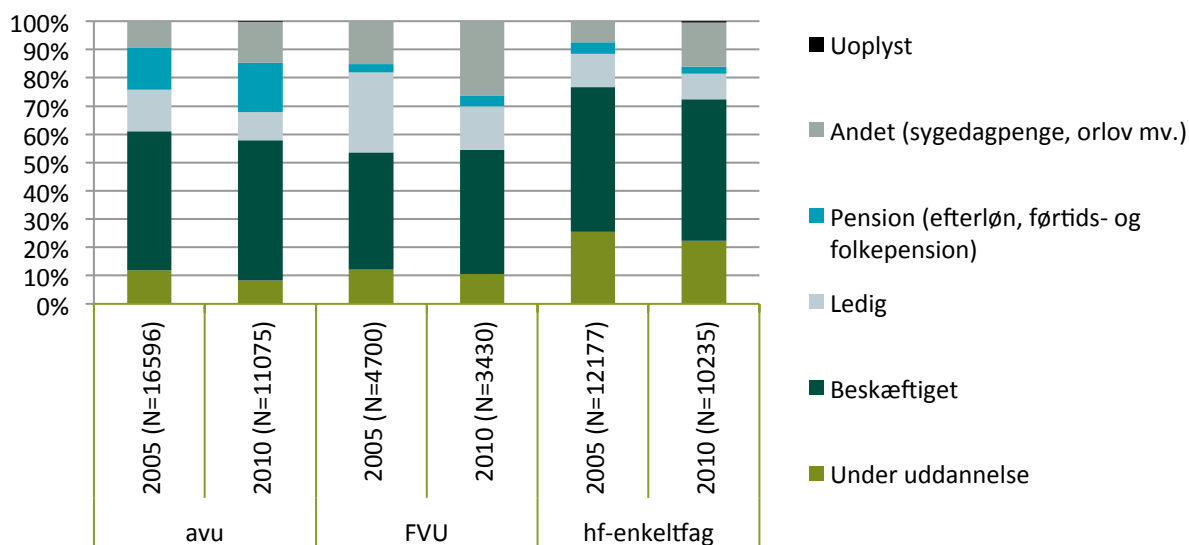
4.5 Deltidskursisterne kommer fra beskæftigelse

Sammenlignet med fuldtidskursisterne var en mindre andel af deltidskursisterne under uddannelse året før jf. figur 4.6. Som det fremgår af figuren, var otte pct. af avu-deltidskursisterne fra optaget 2010 under uddannelse året før. Til sammenligning gjaldt det 18 pct. af avu-fuldtidskursisterne. Den primære årsag til den forskel er, at deltidskursisterne, som beskrevet tidligere, er markant ældre, og som oftest kommer fra beskæftigelse.

Der er dog også en del deltidskursister, som modtog førtidspension, efterløn eller folkepension. Andelen er relativt lille (omkring 3-4 pct.) blandt FVU-kursisterne og hf-deltidskursisterne, mens den udgjorde 17 pct. af avu-deltidskursisterne fra 2010.

FIGUR 4.6

Deltidskursisters aktivitet året før optag på VUC, optaget 2005 og 2010, FVU, avu og hf-enkeltfag, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af Danmarks statistik

Note: Hvad den enkelte kursist laver et år før, er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

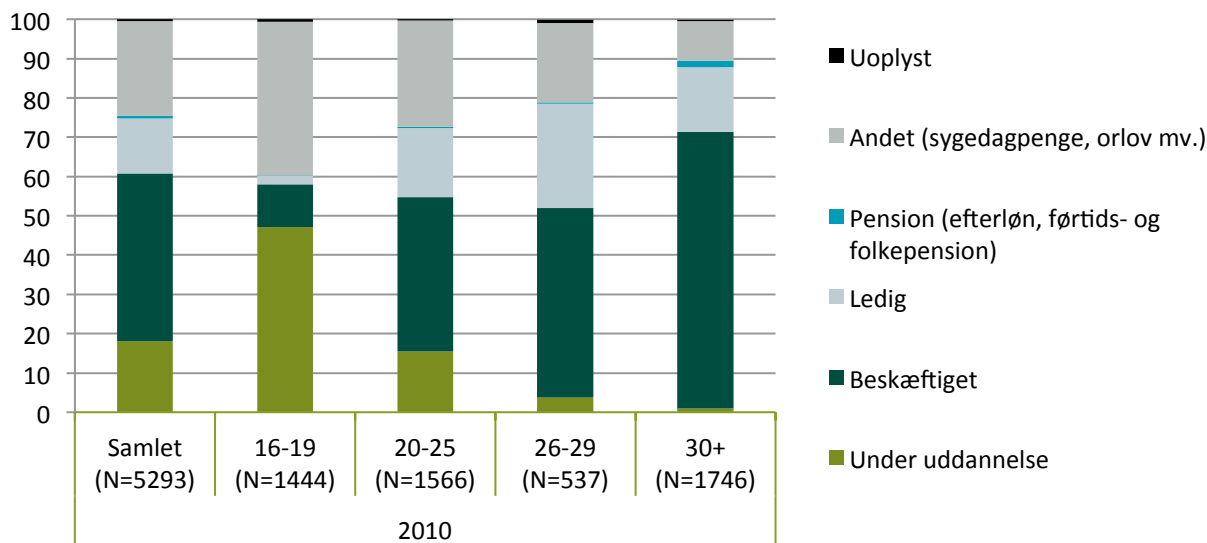
Genopretningspakken fra 2010, som indførte forhøjede deltagergebyrer for efterlønsmodtagere, pensionister og personer med en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse, har medført et fald i gruppen af pensionister (VUC, 2011), men dette er endnu ikke slået igennem i statistikken, hvor de seneste tal er fra 2010. De seneste tal fra 2012 viser, at ca. 10 pct. af avu-kursisterne var over 60 år. Til sammenligning var 21 pct. af avu-kursisterne over 60 år i 2007.

skole. 47 pct. af de unge avu-fuldtidskursister (16-19 år), som blev optaget i 2010, var under uddannelse året før jf. figur 4.7. Dette gælder kun en pct. af kursisterne over 30 år. Blandt de voksne over 30 år var 70 pct. i beskæftigelse året før. Omvendt gælder det blot 11 pct. af de 16-19-årige.

4.6 De unge kommer i højere grad fra uddannelse

Alder er afgørende for, hvad den enkelte kursist lavede året før, han/hun startede på VUC. De unge fuldtidskursister kommer således i højere grad fra uddannelse – det kan fx være erhvervsuddannelser eller forberedende aktiviteter som produktions-

FIGUR 4.7
Avu-fuldtidskursisternes aktivitet året før optag på VUC fordelt på aldersgrupper, optaget 2010, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Hvad den enkelte kursist lavede et år før er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

4.7 Mange veje går til VUC

I fokusgruppinterviewene med unge og unge voksne avu-fuldtidskursister har vi fokus på deres vej til VUC. I oversigten nedenfor har vi illustreret nogle af kursisternes forskellige veje til VUC.

Som det fremgår af oversigten, har alle kursister med undtagelse af en enkelt kursist gennemført enten 9. eller 10. klasse. Fælles for de interviewede kursister er dog, at de gik ud af grundskolen med et resultat, som har gjort det svært for dem at komme videre. Og netop de unges resultater og

udbytte af grundskolen er afgørende for, om de kommer videre til og gennemfører en ungdomsuddannelse.

En anden interessant observation er, at kursisternes veje til VUC er meget forskellige. De fleste af de interviewede kursister har været omkring andre uddannelser, men er faldet fra af forskellige årsager. Flere af dem har endvidere haft forskellige uflaglærte job.

FIGUR 4.8
Illustration af avu-kursisters forskellige vej til VUC



Kilde: Fokusgruppinterview med avu-kursister

4.8 En stor del af kursisterne har en eller flere afbrudte uddannelser bag sig

At flere af de unge avu-kursister, som deltog i fokusgrupperne, har afbrudt en eller flere uddannelser, inden de startede på VUC, er ikke usædvanligt, for omkring halvdelen af VUC-kursisterne har været omkring en eller flere uddannelser, inden de startede på VUC jf. figur 4.9. Blandt avu-fuldtidskursisterne fra 2010 har 46 pct. en eller flere afbrudte uddannelser bag sig.

Avu-kursisterne har særligt været omkring erhvervsuddannelserne. Ud af de kursister, der blev optaget i 2010, har 32 pct. afbrudt en erhvervsuddannelse, mens syv pct. har afbrudt en gymnasial uddannelse, og to pct. har afbrudt en videregående uddannelse. Blandt hf-fuldtidskursisterne tegner der sig et lignende billede. Også her er det særligt

erhvervsuddannelser, som kursisterne har været forbi (28 pct.), men der er også en stor andel, som har afbrudt en gymnasial uddannelse (23 pct.).⁵

”
Jeg er her for at prøve noget nyt, og så tænkte jeg på at se, hvad hf er, og det her [avu] er lidt noget forberedelse til hf. Men jeg tvivler lidt på, om jeg vil fortsætte. Tidligere var jeg i gang med grundforløbet på teknisk designer ude på teknisk skole. Det var heller ikke noget for mig, så jeg begyndte herude [VUC]. Før teknisk designer, der var jeg på produktionsskole på linjen krop og stil. [...] Og før det, der gik jeg på hg i en måned.
Avu-kursist, 18 år

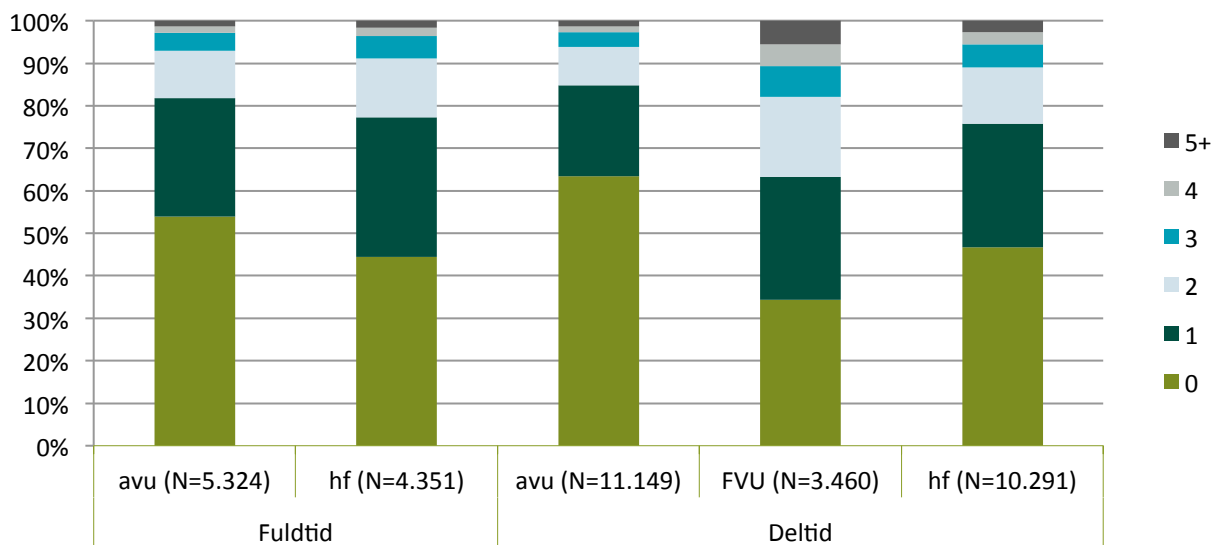
Billedet er også at genkende for årgang-2005, hvor det også er erhvervsuddannelserne, som dominerer blandt afbruddene. Andelen af avu-kursister, som har afbrudte uddannelse bag sig er dog steget fra 39 pct. i 2005 til 46 pct. i 2010.⁶ Dette kan tilskrives en stigning i andelen af unge og unge

⁵ For mere info se figur 9.1.4 og 9.1.5

⁶ For mere info se figur 9.1.3.

FIGUR 4.9

VUC-kursister fordelt på antal afbrudte uddannelse, avu, FVU og hf-enkeltfag, optaget 2010, pct.



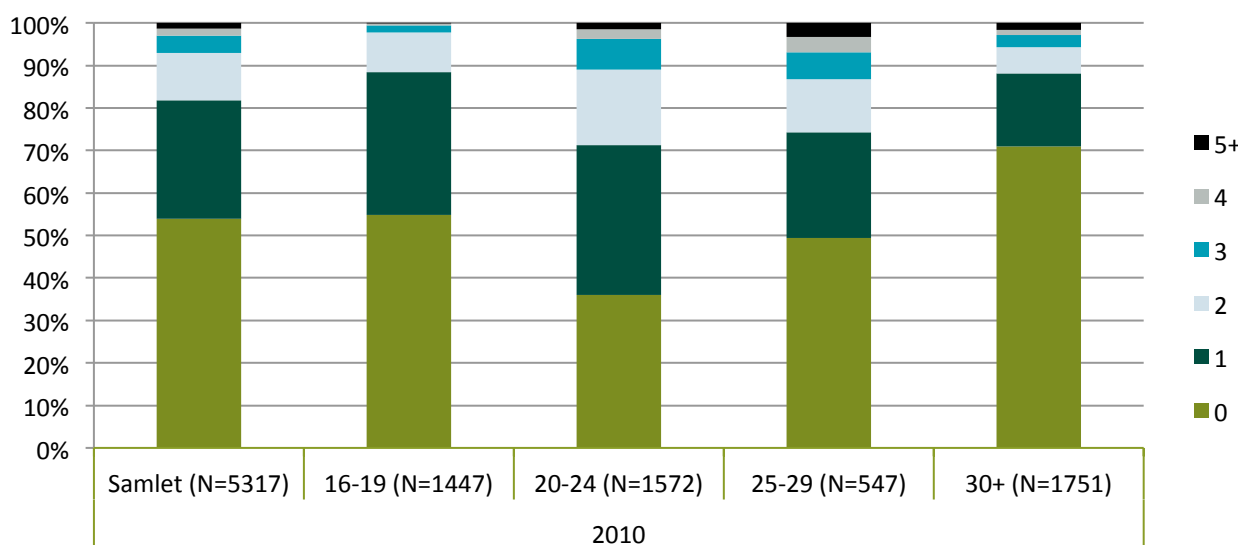
Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

voksne, idet det særligt er de unge, som har afbrudte uddannelser bag sig. Som det fremgår af figur 4.10, har hele 64 pct. af de 20-25 årige afbrudt en eller flere uddannelser.

Samlet set peger det i retning af, at der er en stigende andel af kursisterne, som har forsøgt og haft svært ved at klare sig andre steder i uddannelsessystemet.

FIGUR 4.10

Avu-fuldtidskursister fordelt på antal afbrudte uddannelser, samlet og fordelt på aldersgrupper, optaget 2010, pct.



Kilde: DAMVAD baseret på data fra Danmarks Statistik

Vejen til VUC kan være kringlet

”

Jeg var i lære som elektriker, og så sprang jeg mit korsbånd. Så kunne jeg så ikke fortsætte. Der gik jeg så bare i tre år, hvor jeg spillede professionel poker, og så var det ikke sjovt længere, og så ville jeg også læse til maskinmester. Det var det, jeg skulle have brugt min elektrikeruddannelse til. Jeg har ikke rigtig andet end den [elektrikeruddannelsen], og der mangler jeg 4. hovedforløb. Men det var svært at komme i gang igen, når man havde siddet og spillet poker, men jeg prøvede at arbejde et halvt år som rejsemontør. Det var fint nok, men jeg vil gerne være maskinmester, og der er 10. klasse [på avu] vejen til hf og derfra maskinmesteruddannelsen.

Avu-kursist, 25 år

”

Jeg skal bruge avu til at komme ind på hf næste år, og så skal jeg være maskinmester. Jeg har arbejdet en del år inden og har fundet ud af, at der ikke er nogen penge i ikke at have en uddannelse. Så må man starte, hvor man slap. Jeg har været håndværker og arbejdet som tømrer, murer og mekaniker, men som ufaglært. Det er for hårdt i længden. Der er ikke nok penge i det i forhold til, hvor meget man slider på sig selv. Så uddannelse er vejen frem, og så må man jo tage fat, hvor man slap, og det var 10. klasse.

Avu-kursist, 24 år

”

Jeg var den der pjækkerøv i folkeskolen og droppede så simpelthen ud af 8. klasse. Så rejste jeg ned til Spanien til min moster og var der nogle måneder. Så kom jeg tilbage til Danmark og flyttede over til min kæreste i København og lavede ingenting. Og da jeg blev 17, fik jeg et barn, og så har jeg sådan set bare gået hjemme. Så besluttede jeg mig lige pludselig for, at nu skulle det altså være, og min søster var startet, og så har jeg valgt, at så skulle vi tage det [avu] sammen og så tage hf bagefter.

Avu-kursist, 22 år

”

Jeg vil gerne være pædagog, så jeg har taget grundforløbet på SOSU. Jeg kom desværre ikke ind på PAU [pædagogisk assistentuddannelse]. Og så tænkte jeg, hvad jeg så skulle gøre, og så gik jeg lidt i stå, men så fik jeg at vide af en veninde, at jeg kunne tage hf-broen, og pædagogpakken [på hf] og så komme direkte på seminariet bagefter. Hvis ikke jeg havde været her, havde jeg siddet på kontanthjælp. Jeg skal have penge et eller andet sted fra. Men jeg har ikke tænkt så meget på det, for jeg skulle bare videre. [...] Jeg har nu fundet ud af, at det bliver lige lidt for meget skole på engang, så jeg tager bare tiende [avu-forløbet] og holder en pause. Så skal jeg have et arbejde og spare nogle penge samme. Jeg er ligeglad med hvad, jeg skal bare have et arbejde.

Avu-kursist, 21 år

4.9 Kursisterne kommer fra uddannelsesfremmede hjem

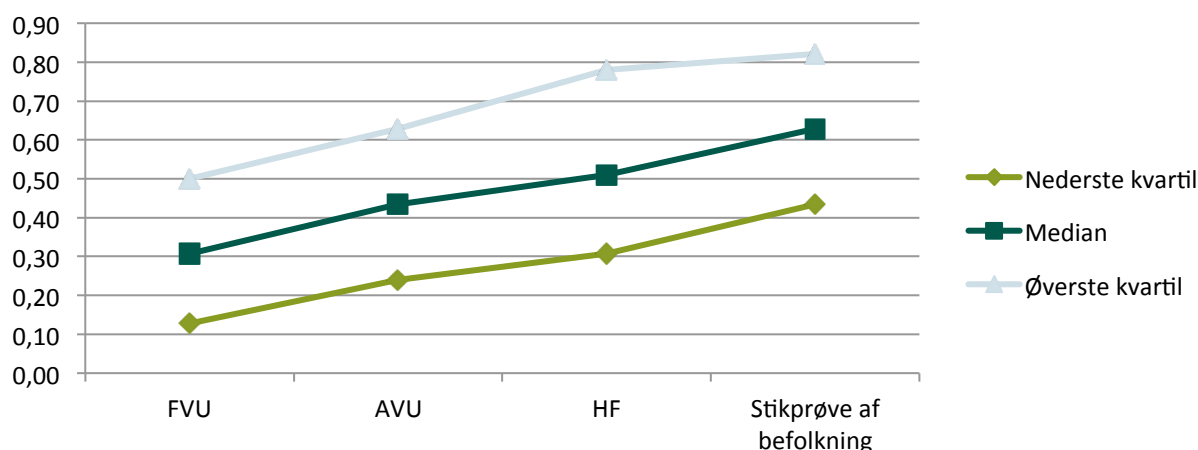
Afbrudte uddannelser er et udtryk for kursisters udfordringer i uddannelsessystemet. For at få indsigt i kursisterne uddannelsesmæssige udgangspunkt er det også relevant at se nærmere på kursisters sociale baggrundsfaktorer. Al forskning i uddannelsesmobilitet viser, at der er en klar sammenhæng mellem socioøkonomiske baggrund og sandsynlighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse; det der populært kaldes social arv (Jæger, 2007; Munk, 2011; Hutter og Brown, 2011). Gruppen af unge, som ikke får en ungdomsuddannelse, udgøres især af unge fra uddannelsesfremmede hjem, forstået som hjem med en lav indkomst, lav tilknytning til arbejdsmarkedet, og hvor forældrene ofte er ufaglærte (Munk, 2011). Det er på den baggrund interessant at se nærmere på VUC-kursisters socioøkonomiske baggrund,

hvilket ikke tidligere er gjort. Et samlet udtryk for socioøkonomisk baggrund kan fås ved at sammenveje forældres uddannelse, forældres indkomst, da kursisten var 15 år gammel⁷ og herkomst. Disse faktorer anses som betydningsfulde for uddannelsesmobilitet, og dem, som har en lav score på det socioøkonomiske indeks, vurderes i højere grad at komme fra uddannelsesfremmede hjem.

Når VUC-kursisters score på det socioøkonomiske indeks sammenholdes med resten af befolkningen, træder det meget tydeligt frem, at mange af VUC-kursisterne kommer fra uddannelsesfremmede hjem, og at denne gruppe procentvis fylder mere blandt kursisterne end i befolkningen jf. figur 4.11. Som det fremgår af figuren nedenfor, scorer kursisterne på alle tre uddannelser lavere end befolkningen generelt. Især FVU'erne har et dårligere udgangspunkt end den resterende befolkning.

⁷ Vi har valgt at anvende indkomsten, da kursisten var 15 år som proxy for indkomstforholdene i familien, da kursisten var barn, da det er her den sociale arv "formes".

FIGUR 4.11
VUC-kursisters socioøkonomiske baggrund på FVU, avu og hf-enkeltfag, optaget 2010, indeks



Kilde: DAMVAD på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Note: Medianen angiver der, hvor halvdelen af kursisterne placerer sig, hvis de rangordnes efter indekssværdi, mens nederste kvartil angiver placeringen af den nederste fjerdedel, og den øverste kvartil angiver den øverste fjerdedel af kursisterne.

Det betyder dog ikke, at alle kursisterne kommer fra uddannelsesfremmede hjem. Både internt på uddannelserne og mellem de tre uddannelser er der et stort spænd i kursisternes socioøkonomiske baggrunde.

Samlet set tyder det dog på, at VUC-kursisterne har et dårligt udgangspunkt for uddannelsesmobilitet, hvilket har betydning for den uddannelsesopgave VUC står med, idet VUC skal hjælpe disse personer til at bryde den "negative sociale arv".

Definition

For at få et indtryk af kursisternes socioøkonomiske baggrund er der på basis af det sociale indeks beregnet median- og kvartilværdier for de enkelte uddannelser på VUC.

Medianen angiver der, hvor halvdelen af kursisterne placerer sig, hvis de rangordnes efter indeksværdi, mens nederste kvartil angiver placeringen af den nederste fjerdedel, og den øverste kvartil angiver den øverste fjerdedel af kursisterne. Jo lavere værdierne ligger i figur 4.11, jo flere kommer fra uddannelsesfremmede hjem.

Indekset er beregnet for personer født 1965 og frem. Det har ikke været muligt at beregne et socioøkonomisk indeks for alle kursister i optaget 2010, da det forudsætter, at der forefindes information om mindst en af forældrenes uddannelsesniveau og mindst en af forældrenes indkomst, da kursisten var 15 år.

4.10 En sjettedel indvandrere blandt avu-fuldtidskursister

Alder og socioøkonomisk baggrund er ikke det eneste, som har betydning for uddannelsesopgaven på VUC. Etnisk herkomst har også en betydning. Mange tosprogede får danskundervisning på VUC, efter de har brugt deres tre års gratis danskundervisning på sprogscole.⁸ VUC – og særligt avu – spiller dermed en central rolle i at hjælpe tosprogede med at opnå tilstrækkelige danskkundskaber. Med reformen i 2009 blev avu da også målrettet ikke blot de unge voksne (18-25 år), men også de tosprogede med utilstrækkelige danskkundskaber. EVA's evaluering af avu-reformen peger samtidig på, at gruppen af tosprogede på avu er endnu mere heterogen som gruppe end de unge voksne. Forskellene omfatter både alder, socioøkonomisk baggrund og ikke mindst faglige (herunder danskfaglige) forudsætninger (EVA 2013:31).

Spørgsmålet er, hvor stor en andel de tosprogede kursister udgør. Det er ikke muligt statistisk at svare på dette, da kategorien tosprogede ikke findes i Danmarks Statistik. Det er dog muligt at se nærmere på, hvor stor en andel af kursisterne, der er henholdsvis indvandrere, efterkommere eller af dansk oprindelse. Dette siger ikke noget om kursisternes danskkundskaber, men det giver dog en indikation af, hvor stor en gruppe der er tale om.

Definition

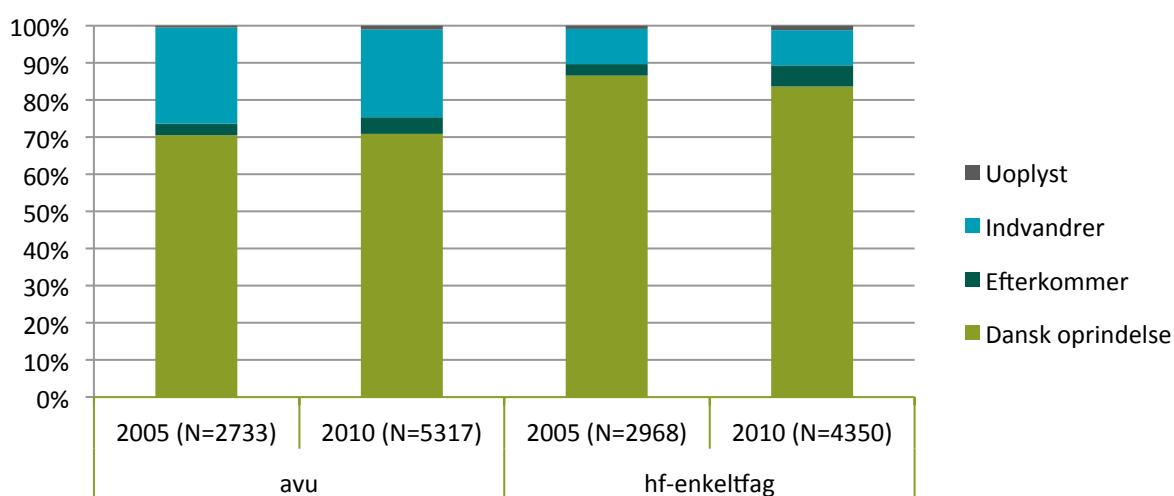
I analysen anvendes Danmark Statistiks kategorisering af etnisk herkomst. Her er en person med fødested i udlandet indvandrer, medmindre mindst en af forældrene er dansk statsborger og født i Danmark. En person med fødested i Danmark er efterkommer, hvis begge forældre er indvandrere. Med andre ord skal vi frem til tredje generation, før man overgår til dansk oprindelse, idet mindst en af forældrene skal være dansk statsborger og født i Danmark, før man klassificeres som af dansk oprindelse.

Helt overordnet er cirka en sjettedel af kursisterne

⁸ Bemærk at aftalen om målretningen af danskuddannelsen fra maj 2013 betyder, at alle personer omfattet af integrationsprogrammet får ret til danskundervisning i op til fem år mod de nuværende tre år.

FIGUR 4.12

Fuldtidskursister fordelt på etnicitet og uddannelse, avu og hf-enkeltfag, optaget 2005 og 2010, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Note: Her anvendes Danmark Statistiks definition: En person med fødested i udlandet er indvandrer, medmindre mindst en af forældrene er dansk statsborger og født i Danmark. En person med fødested i Danmark er efterkommer, hvis begge forældre er indvandrere.

på tværs af kursisttype og uddannelse indvandre- re, forstået således, at de ikke er født i Danmark, men kommet hertil på et tidspunkt i deres liv. Der er dog markant forskel på andelen af indvandrere på de forskellige uddannelser. Blandt avu- fuldtidskursisterne udgjorde indvandrere 24 pct. af dem, som blev optaget i 2010 jf. figur 4.12. Til sammenligning udgjorde de 37 pct. af FVU- kursisterne fra samme år.⁹ Omvendt er hf- enkeltfag den uddannelse, hvor andelen af ind- vandrere er lavest.

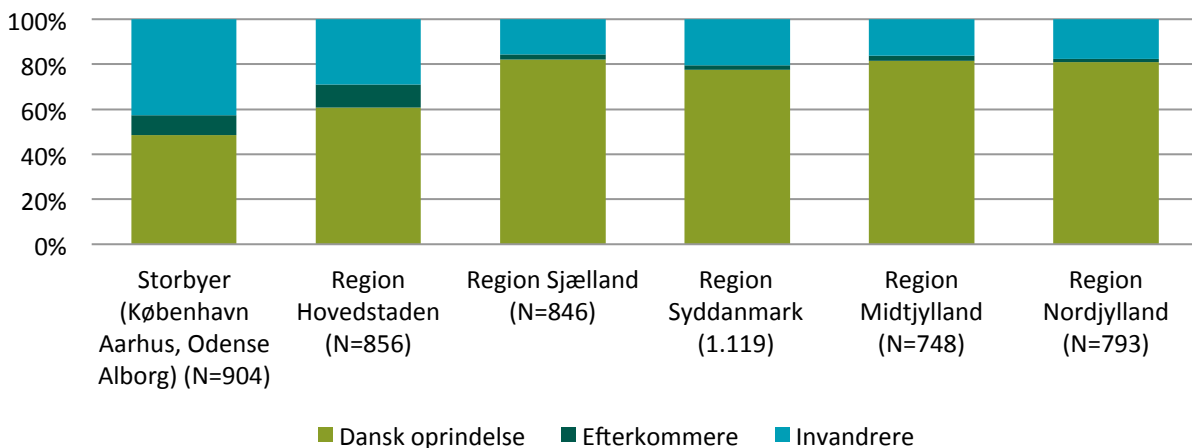
Efterkommere, dvs. en person hvis forældre er indvandrere, udgør en mindre andel af de kursis- ter, som bliver optaget på VUC. På tværs af kur- sisttyper og uddannelserne er omkring fem pct. efterkommere.

⁹ Deltidskursisterne fordelt på herkomst kan ses i figur 9.1.6 i appendiks 2.

”
Jeg kom her til Danmark som 18-årig, så jeg er ikke opvokset her. Mit mål var at tage noget uddannelse, så jeg gik på danskundervisning på sprogskolen. Efter et stykke tid begyndte de at presse mig for at komme ud på arbejdsmarkedet, for de ville ikke betale mere [danskundervisning]. Jeg startede derfor på grundforløb på SOSU og derefter social- og sundhedshjælperud- dannelsen og til sidst assistentuddannelsen. Mit mål er at blive sygeplejerske. Jeg startede herude [VUC], for jeg vil gerne blive bedre til dansk. Jeg arbejder fuldtid ved siden af.
Avu-kursist, 31 år

Ikke overraskende er der stor forskel på andelen af indvandrere alt efter, hvor i landet kursisterne bor. I og med VUC’erne har 90 undervisningssteder, vil der som oftest være en tæt forbindelse mellem kursisternes bopæl og VUC’ets placering, og der- for vil forskelle i kursisternes herkomst slå igennem som forskelle på VUC’erne. Som det fremgår af figur 4.13, er andelen af indvandrere i de store by- er (København, Aarhus, Odense og Aalborg) og Region Hovedstaden markant højere end i resten

FIGUR 4.13
Avu-fuldtidskursister fordelt på herkomst og geografi, optaget 2010, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik
Note: De fire byer indgår ikke i den respektive region. Eksempelvis er Region Hovedstaden uden København.

af landet. Helt præcist var 43 pct. indvandrere blandt avu-fuldtidskursister optaget i 2010 i de store byer. Det samme gjaldt 29 pct. af avu-fuldtidskursisterne fra Region Hovedstaden, mens indvandrere i de andre regioner udgjorde mellem 16 og 21 pct. af det samlede avu-optag i 2010.

5 Fra avu til videre uddannelse

I løbet af de senere år er der, som beskrevet i det forrige kapitel, sket en forskydning i målgruppen på avu mod flere yngre fuldtidskursister, som ofte har flere afbrudte uddannelser bag sig. Forskydning skal blandt andet ses i lyset af indførelse af uddannelsespålæg for kontanthjælpsmodtagere i alderen 18-24 år i 2006 og Ungepakke II fra 2010, som skærpede kravene til de 15-17-åriges deltagelse i uddannelse.

Med reformen i 2009 blev avu da også netop målrettet de unge voksne (18-25 år), der har forladt grundskolen med utilstrækkelige kundskaber og de tosprogede med utilstrækkelige danskundskaber. Målrkning har ført til en række ændringer så som flere fag på basisniveau og mulighed for supplerende, differentieret undervisning. Ændringerne havde samlet set til formål at styrke VUC'ernes mulighed for at håndtere den nye målgruppe (Skriftlig fremsættelse af lovforslaget 24. januar 2008).

Reformen understregede avu's eksisterende formål, som er "[...] at styrke voksnes muligheder for videre uddannelse og at fremme deres interesse for at uddanne sig." (avu-lovens § 1).

I lyset af ovenstående ser vi nærmere på, om forskydningerne i målgrupperne har medført en tilsvarende udvikling i, hvilke veje avu-kursisterne bevæger sig efter endt avu-forløb. Vi har med andre ord fokus på avu som "trædesten" til videre uddannelse. Det betyder også, at vi i dette kapitel skifter analytisk fokus fra dem, som startede på VUC til dem, som afsluttede et avu-forløb for at følge deres videre færd i uddannelsessystemet.

De tre centrale konklusioner fra kapitlet er:

1. Der er to forskellige spor i avu-fuldtidskursisternes videre færd: henholdsvis videreuddannelse og beskæftigelse.
2. Andelen, som videreuddanner sig, er steget over de seneste år, og det er særligt de unge og de unge voksne, som videreuddanner sig.
3. AVU bygger bro til den erhvervsrettede del af uddannelsessystemet, da erhvervsuddannelserne vælges af langt størstedelen af dem, som går i gang med en uddannelse og gennemfører den. Dertil kommer, at der er mange avu-kursister, som efter endt forløb på avu, deltager i AMU-forløb.

Analysen bygger på registerdata fra Danmarks Statistiks registre. For mere information se metodebeskrivelse i appendiks 1.

Definitioner

Kursist = unik person, såkaldte cpr-kursist.

I undersøgelsen skelner vi mellem to typer kursister: deltids- og fuldtidskursister.

Om en person registreres som fuldtids- eller deltidskursist afhænger af dennes aktivitet i slutåret. Aktiviteten opgøres dermed i forhold til det antal dage, man gik på avu i slutåret.

For mere information se metodebeskrivelse i appendiks 1.

5.1 Over 20.000 personer afslutter hvert år et avu-forløb

I perioden 2005 til 2010 har ca. 140.000 personer afsluttet et avu-forløb. Det er en ganske omfangsrig målgruppe, hvis man sammenligner med en ungdomsårgang: I 2010 var der for eksempel 28.503 personer, der afslutter et avu-forløb, mens der til sammenligning var 68.554, der afsluttede 9. klasse.¹⁰

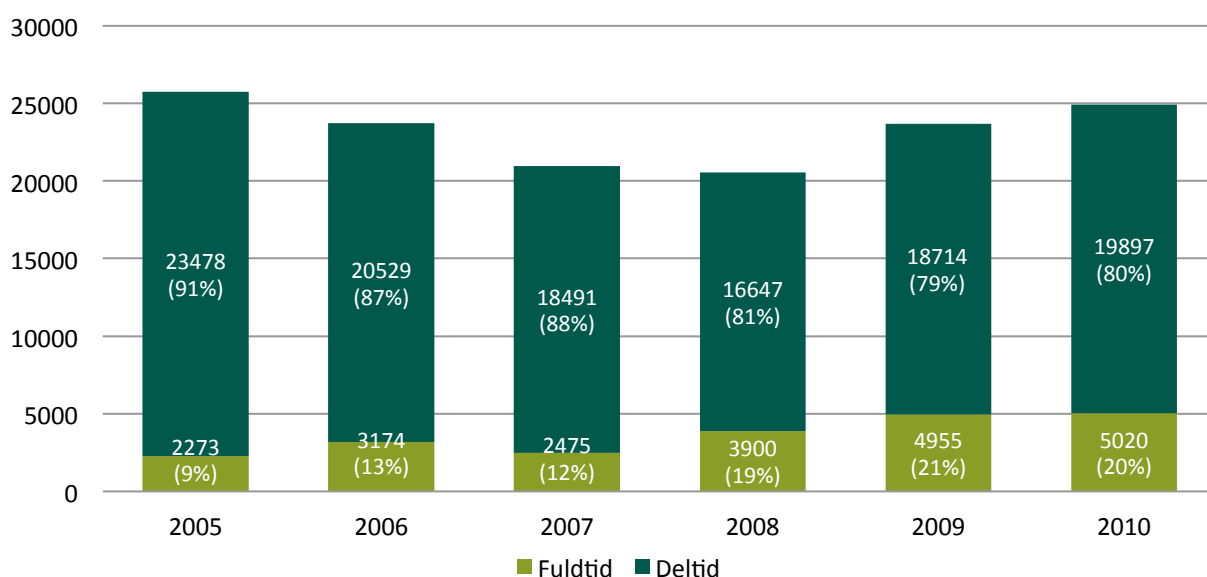
Avu er et fleksibelt uddannelsesstilbud, og der er stor forskel på, hvornår kursisterne anvender avu. Nogen har igennem en årrække løbende taget fag på VUC, andre har taget fag på avu i kombination med FVU eller i kombination med hf, mens andre igen har taget et afgrænset, koncentreret avu-forløb på fuldtid.

Som det fremgår af figur 5.1, er antallet af fuldtidskursister, som afslutter et avu-forløb, mere end fordoblet i perioden 2005 til 2010. Fra at udgøre ca. 9 pct. af de samlede antal kursister, udgør fuldtidskursisterne ca. 20 pct. i 2010. Det harmonerer med, at VUC'erne i stadig stigende grad organiserer undervisningen i hold og klasser omkring faste forløb og fagpakker. VUC'erne bruger et væld af betegnelser til at beskrive disse koncentrerede avu-forløb. På VUC Aarhus udbyder man fx 9.- og 10.-klassesforløb af et halvt til et helt års varighed. VUC Holstebro-Lemvig-Struer tilbyder hf-turboforløb, som er et intensivt og koncentreret avu-forløb, hvor man kan læse et helt fag på kun 3-5 uger i løbet af sommerferien, mens VUC Hvidovre-Amager tilbyder den såkaldte hf-bro, som er et halvt års forkursus til hf.

¹⁰ Databanken, Ministeriet for Børn og Undervisning, april 2013.

FIGUR 5.1

Avu-kursister, der har afsluttet et avu-forløb i perioden 2005-2010, fordelt på fuldtid og deltid, antal og pct.



Kilde: DAMVAD baseret på data fra Danmarks Statistik

I tråd med hvad vi så i kapitel 4, er der blandt dem, som afslutter, også sket en stigning i antallet af unge og unge voksne, som afslutter et avu-forløb. Blandt fuldtidskursisterne er andelen af unge og unge voksne under 30 år steget fra 42 pct. i 2005 til 56 pct. i 2010. Det er særligt gruppen af unge mellem 20 og 25 år, der er steget. De 20-25-årige udgjorde således ca. 27 pct. af de kursister, som afsluttede et avu-forløb i 2005, mens de udgjorde 41 ca. pct. af årgang 2010.¹¹

5.2 Hver tredje fuldtidskursist er under uddannelse året efter avu

Set i lyset af, hvem der afslutter avu, er der også naturligt nok to forskellige spor i avu-fuldtidskursisternes videre færd: Henholdsvis videreuddannelse og beskæftigelse.

¹¹ For mere information se figur 9.2.1 i appendiks 2.

Definition

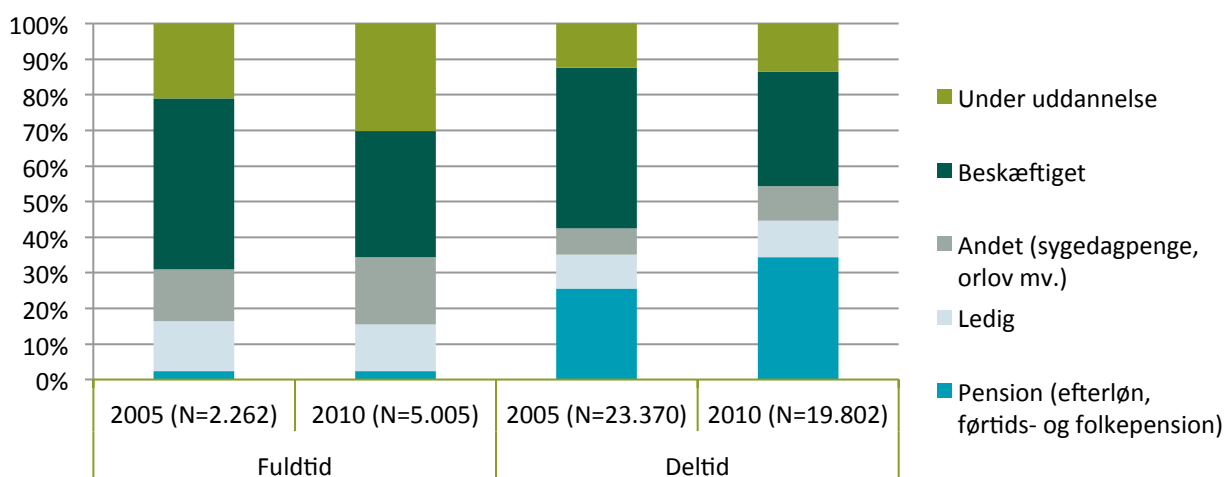
Hvad den enkelte kursist lavede et år efter er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. Hvis man står som under uddannelse i uddannelsesregisteret, er det afgørende for, om man er noteret som under uddannelse, selvom man ikke er registeret som under uddannelse i personindkomstregisteret. Omvendt er der også eksempler på personer, som står angivet som under uddannelse i personindkomstregisteret, men som ikke figurerer i uddannelsesregisteret. Disse personer er dog stadig kategoriseret, som under uddannelse, men de falder bort, når vi ser nærmere på, hvilken uddannelse kursisterne er i gang med året efter.

For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1: Metode.

Trods de to forskellige spor, er der sket interessante forskydninger mellem dem over årene. Blandt fuldtidskursisterne er der i tråd med intentionerne i reformen af avu sket en stigning i andelen, som er

FIGUR 5.2

Avu-kursisters aktivitet et år efter afsluttet avu fordelt på **fuldtid** og **deltid**, årgang 2005 og 2010, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Note: Hvad den enkelte kursist lavede et år efter, er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

under uddannelse året efter. Blandt årgang 2005 var knap 21 pct. af avu-fuldtidskursisterne i uddannelse et år efter, mens dette tal er steget til 30 pct. i 2010 jf. figur 5.2. Kategorien "under uddannelse" dækker hovedsageligt uddannelse i det ordinære system, men omfatter også hf-enkeltfag, som er i voksen- og efteruddannelsessystemet. Sidstnævnte tæller dog kun med, hvis kursisterne har et tilstrækkeligt antal timer på hf-enkeltfag til at modtage SU.

Det er stadig beskæftigelse, som fylder mest i kursistersnes videre færd. 48 pct. af fuldtidskursisterne fra årgang 2005 var i beskæftigelse året efter; blandt årgang 2010 gjaldt dette 35 pct. Faldet i andelen af beskæftigede kan primært tilskrives et generelt fald i beskæftigelsen under finanskrisen. Den høje andel af beskæftigede bekræfter dog, at avu trods en stigning i andelen af unge, hovedsageligt er en uddannelse for dem, som ønsker en opkvalificering, mens de er i arbejde. Det pointeres også netop i avu-reformen, at avu trods målretningen stadig er en uddannelse for voksne, som ønsker at styrke deres grundlæggende faglige forudsætninger med henblik på uddannelse, jobskifte mv.

Ikke alle er dog i beskæftigelse eller under uddannelse året efter. De resterende kursister var enten ledige, på sygedagpenge, orlov mv. eller modtog en pensionsydelse. Ser vi på årgang 2010 var 13 pct. ledige, 19 pct. på sygedagpenge, orlov mv., mens 2 pct. modtog en pensionsydelse året efter.

Blandt deltidskursisterne er billedet markant anderledes. Her er størstedelen af kursisterne ligesom fuldtidskursisterne i beskæftigelse et år efter, men andelen af kursister, som modtog en pensionsydelse, sygedagpenge eller lignende, er markant højere. For eksempel fik ca. 44 pct. årgang 2010 pensionsydelser, sygedagpenge mv. året efter.

Også her spiller alder ind, idet det i høj grad er de voksne kursister (+30 år), som modtager disse ydelser.¹²

¹² For mere info se figur 9.2.2 i appendiks 2.

5.3 De unge videreuddanner sig mest

Alder har stor betydning for, hvad avu-kursisten laver året efter jf. figur 5.3. Ser vi på årgang 2010, var 50 pct. af de unge (16-19 år) under uddannelse året efter, mens det kun gjaldt 14 pct. af kursisterne over 30 år.

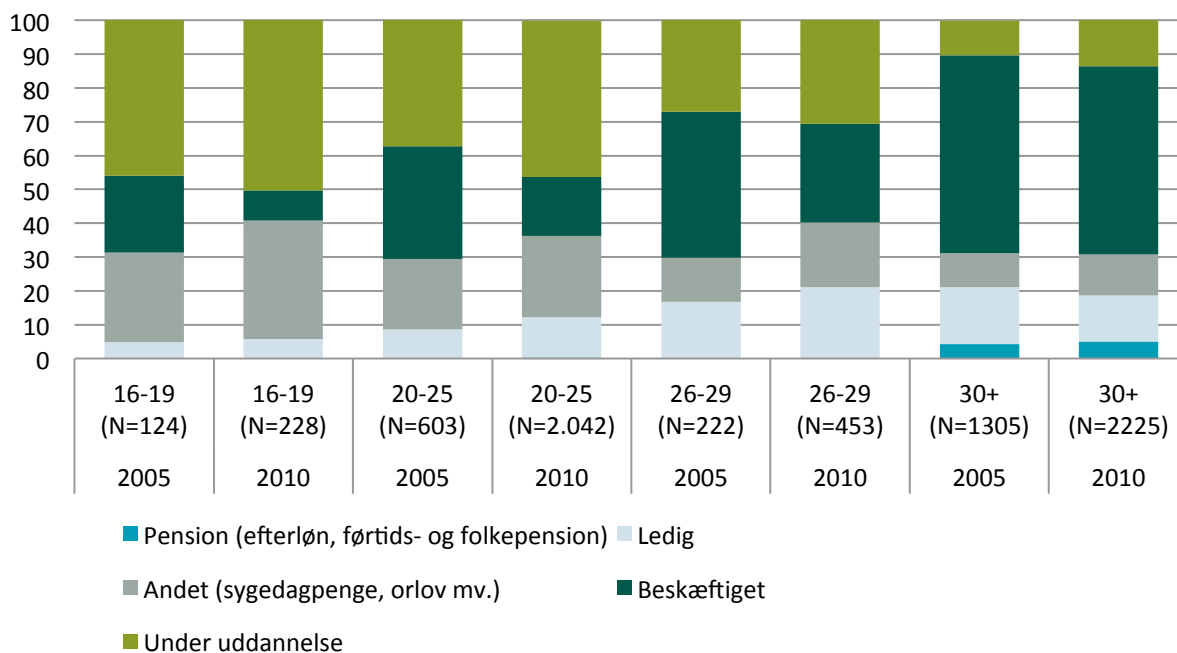
Det er bemærkelsesværdigt, at der blandt de helt unge kursister (16-19 år) er ca. 35 pct. af årgang 2010, der er på sygedagpenge, orlov eller som ingen ydelse modtager. Den primære forklaring på dette antages at være, at de bor hjemme og ikke modtager nogen ydelse fra det offentlige. Det skal samtidig bemærkes, at de 16-19-årige samlet set

er en meget lille gruppe på 228 personer.

Ser vi nærmere på forskellen mellem årgang 2005 og 2010, er den mest bemærkelsesværdige ændring at finde blandt de 20-25-årige jf. figur 5.3. Andelen, som er under uddannelse året efter, er her steget fra 37 pct. til 46 pct., hvilket er i tråd med intentionerne bag indførelsen af uddannelsespålægget, som i særlig grad er målrettet denne gruppe unge voksne. Der er også sket et generelt fald i antallet af ufaglærte job under finanskrisen, hvorfor muligheden for at finde beskæftigelse for denne gruppe alt andet lige er blevet meget sværere. Stigning i andelen, som er under uddannelse, modsvares således også af et markant fald i ande-

FIGUR 5.3

Avu-fuldtidskursisters aktivitet 1 år efter afsluttet avu, årgang 2005 og 2010, fordelt på aldersgrupper, pct.



Kilde: DAMVAD baseret på tal fra Danmarks Statistik

Note: Hvad den enkelte kursist lavede et år efter er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

len, som er i beskæftigelse.

5.4 Over en tredjedel af indvandrere og efterkommere er i uddannelse året efter

Som beskrevet i kapitel 4 er omkring en fjerdedel af dem, som bliver optaget på avu, indvandrere eller efterkommere. Reformen af avu havde, som nævnt, også et selvstændigt fokus på at styrke tilbuddene til de tosprogede kursister. Det er ud fra den betragtning interessant at se nærmere på, om etnisk herkomst har betydning for, hvad kursisterne laver året efter et afsluttet avu-forløb.

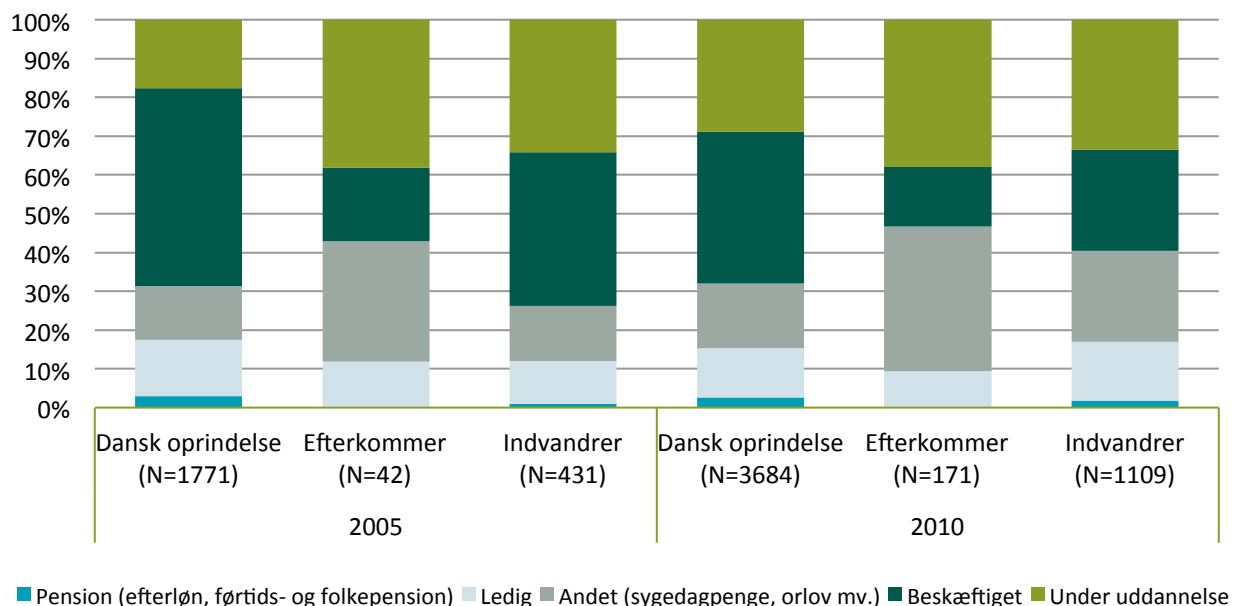
I tråd med det generelle billede blandt avu-kursis-

terne, er der to spor i indvandrernes og efterkommernes videre færd: videreuddannelse og beskæftigelse. Dog er andelen af indvandrere såvel som efterkommere, som er under uddannelse året efter, større end blandt etniske danskere. Helt præcist var 33 pct. af indvandrerne fra årgang 2010 under uddannelse året efter jf. figur 5.4. Det samme gjaldt 29 pct. af de etniske danskere. Dette modsvarer af en højere andel af beskæftigede blandt etniske danskere.

Aldersmæssigt er det særligt gruppen af indvandrere over 30 år, som adskiller sig fra gruppen af etniske danskere. Her er der nemlig 26 pct., der er under uddannelse året efter, mens det samme

FIGUR 5.4

Avu-fuldtidskursisters aktivitet et år efter afsluttet avu fordelt på **etnisk herkomst**, årgang 2005 og 2010, pct.

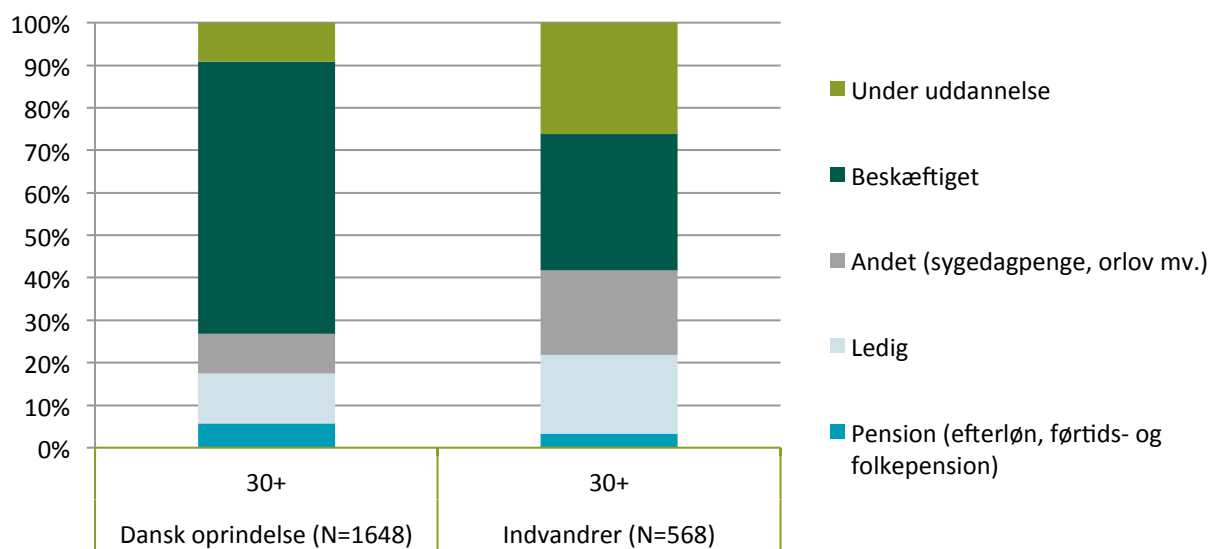


Kilde: DAMVAD på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Note: Hvad den enkelte kursist lavede et år efter er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

gælder for 9 pct. af dem af dansk oprindelse jf. figur 5.5.

FIGUR 5.5
Avu-fuldtidskursister +30 år aktivitet et år efter afsluttet avu fordelt på **etnisk herkomst**, årgang 2010, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Note: Hvad den enkelte kursist lavede et år efter er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. For mere uddybende information om de enkelte kategorier se appendiks 1.

5.5 Avu bygger bro til erhvervsuddannelser

I det følgende ser vi nærmere på de avu-kursister, som er i gang med en uddannelse året efter, de har afsluttet et forløb på avu. Vi fokuserer på *fuldtidskursisterne*, da det er denne gruppe, som VUC'erne har haft størst indflydelse på i forhold til at stimulere til videre uddannelse.

Den fremtidige mangel på faglært arbejdskraft (AE-Rådet, 2009; Vækstforum, 2011:15) kalder på, at flere tager en erhvervsuddannelse. Derfor er det interessant, at langt størstedelen (59 pct.) af avu-kursisterne fra årgang 2010, som er i gang med en uddannelse, netop har valgt en erhvervsuddannelse – og det i særdeleshed de unge jf. figur 5.6. 28 pct. var i gang med en gymnasial uddannelse (primært hf) og de resterende ca. 13 pct. var i gang med en videregående uddannelse. Umiddelbart kan det virke som et stort spring at gå fra avu til en

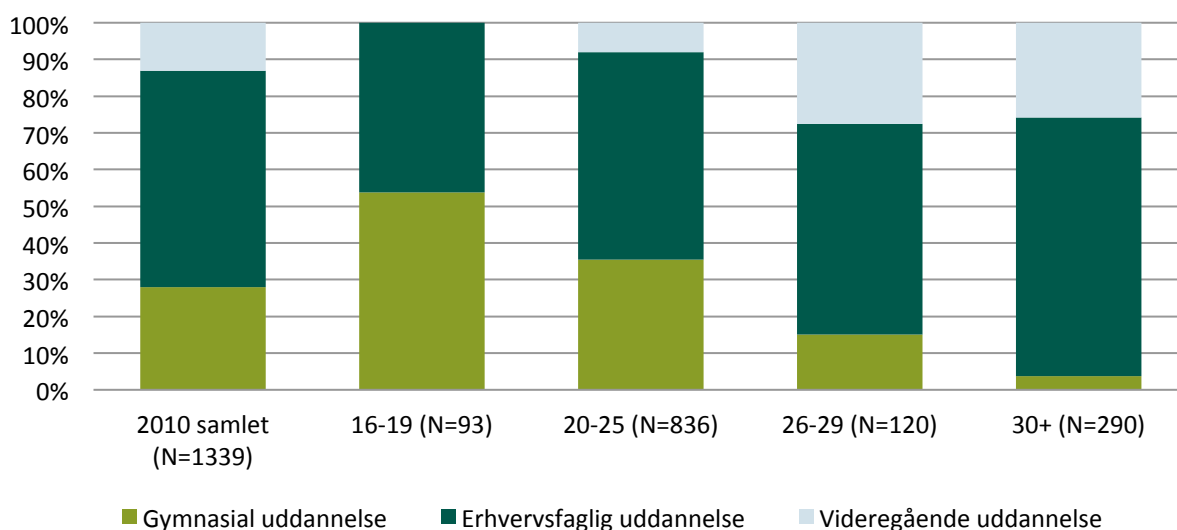
videregående uddannelse, men en del af forklaringen er at finde i dels kursisters uddannelsesbaggrund, da de startede på avu, dels indgangsmuligheder på den videregående uddannelse. En del af kursisterne havde nemlig allerede gennemført en gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse, inden de startede på avu. Dertil kommer, at det på en række videregående uddannelser som fx pædagoguddannelsen er muligt at blive optaget, hvis man har kvalifikationer, der efter en realkompetence-vurdering kan sidestilles med de fastsatte adgangskrav.

Billedet ændrer sig ikke meget, hvis vi sammenligner med årgang 2005. Her er der ligeledes mere end halvdelen, der er i gang med en erhvervsuddannelse.¹³ Selvom andelen, der videreuddanner sig, er steget, har dette altså ikke ændret på avu-kursisters uddannelsesveje.

¹³ For mere information se figur 9.2.5 i appendiks 2.

FIGUR 5.6

Avu-fuldtidskursisters igangværende uddannelse indenfor det ordinære uddannelsessystem et år efter afsluttet avu-forløb. Samlet og fordelt på aldersgrupper, årgang 2010, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

5.6 Hver fjerde har gennemført en uddannelse i 2011

Én ting er at gå i gang med en uddannelse, noget andet at gennemføre den. I 2011 havde 25 pct. af avu-fuldtidskursisterne fra årgang 2005 gennemført en uddannelse. I og med andelen, som er under uddannelse året efter, er steget i de senere år, forventes andelen, som gennemfører en uddannelse også at stige blandt de følgende årgange.

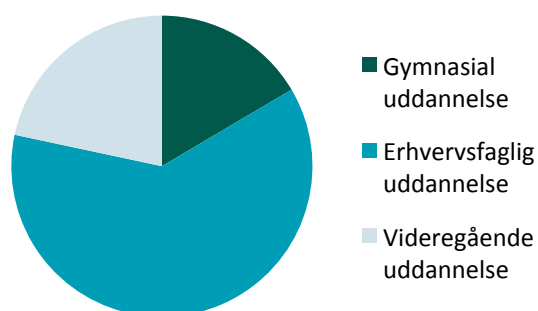
Det er i særlig grad de unge og de unge voksne som har gennemført en uddannelse jf. figur 5.7. Blandt de 20-25-årige fra årgang 2005 er der ca. 45 pct., der har gennemført en højere uddannelse i 2011.

Ser vi isoleret på dem, der har gennemført en uddannelse, har 83 pct. gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse (erhvervsuddan-

nelse eller videregående uddannelse), mens de resterende 17 pct. har gennemført en gymnasial uddannelse jf. figur 5.8.

FIGUR 5.8

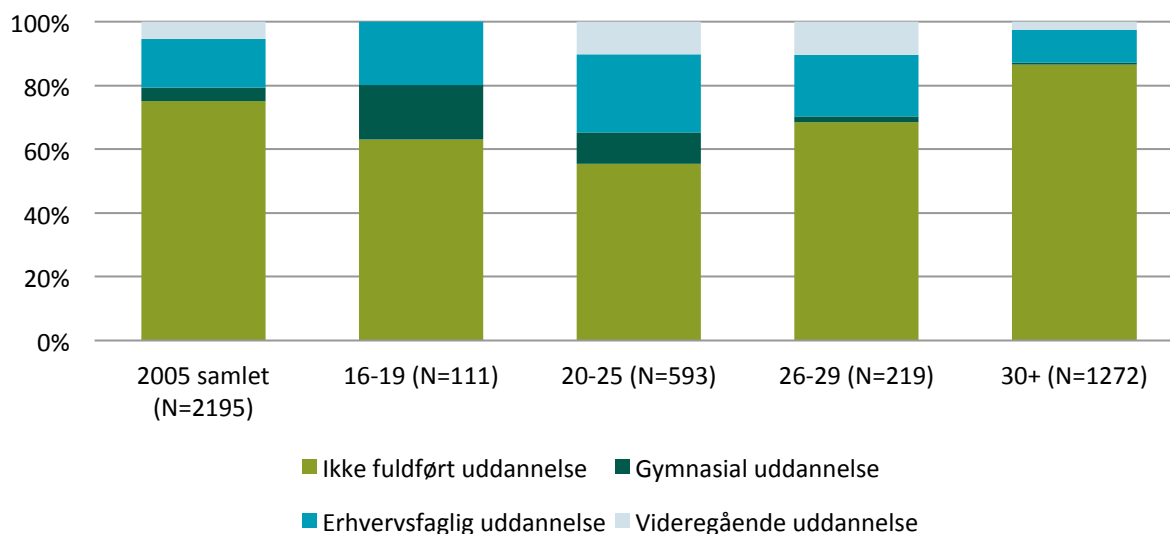
Avu-fuldtidskursister årgang 2005, som har gennemført en uddannelse i 2011 fordelt på gennemført uddannelse, pct.



Kilde: DAMVAD baseret på data fra Danmarks Statistik

FIGUR 5.7

Avu-fuldtidskursister fordelt på fuldført uddannelse i 2011 og aldersgrupper, årgang 2005, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Note: HF- enkeltfag er en del af gymnasial uddannelse, såfremt kursisten har taget en fuld hf-enkeltfagseksamen.

5.7 Mange avu-kursister tager supplerende voksen- og efteruddannelse

Avu bygger ikke blot bro til uddannelser inden for det ordinære system, men i endnu høj grad til uddannelser inden for voksen- og efteruddannelses-systemet. Det gælder i særlig grad AMU, som er erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse målrettet ufaglærte og faglærte. Den store overgang til AMU illustrerer netop, at der er to forskellige målgrupper på avu, som følger med to forskellige spor efter avu. Hvor de unge og unge voksne især bruger avu til at få kompetencerne til at læse videre i det ordinære system eller på hf-enkeltfag, bruger de voksne særligt avu til at opdatere deres almene kompetencer, som led i erhvervsrettet efteruddannelse.

Definition

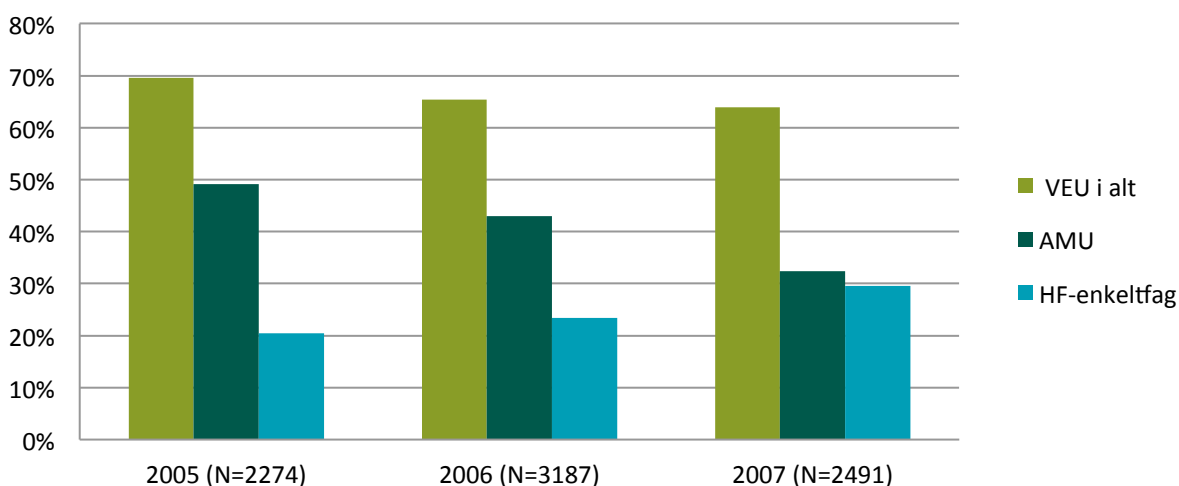
Voksen- og efteruddannelse (VEU) omfatter kurser på FVU, hf-enkeltfag, ordblindeundervisning, danskundervisning for udlændinge, kurser på ungdomshøjskoler, folkehøjskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, AMU, VVU, diplom, master mv.

Den enkelte kursist kan godt have deltaget i mere end et kursus samt i mere end en type VEU.

Som det fremgår af figur 5.9, har knap 70 pct. af avu-fuldtidskursisterne fra 2005 efterfølgende deltaget i voksen- og efteruddannelse (VEU). Ser vi på, hvilken type voksen- og efteruddannelse de har deltaget i, er der knap 50 pct., der har deltaget i AMU i perioden 2005-2011. Det er særligt de voksne kursister, som har taget et AMU-kursus efterfølgende, i og med 58 pct. af de voksne kursister (+30 år) på årgang 2005 har deltaget i AMU. Omvendt gælder dette for 23 pct. af de 16-19-årige jf. figur 5.10.

FIGUR 5.9

Avu-fuldtidskursisters deltagelse i anden voksen- og efteruddannelse frem til 2011 fordelt på årgange og type, årgang 2005-2007, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Note: Voksen- og efteruddannelse (VEU) omfatter kurser på FVU, hf-enkeltfag, ordblindeundervisning, danskundervisning for udlændinge, kurser på ungdomshøjskoler, folkehøjskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, AMU, VVU, diplom, master mv. Den enkelte kursist kan godt have deltaget i mere end et kursus samt i mere end en type VEU.

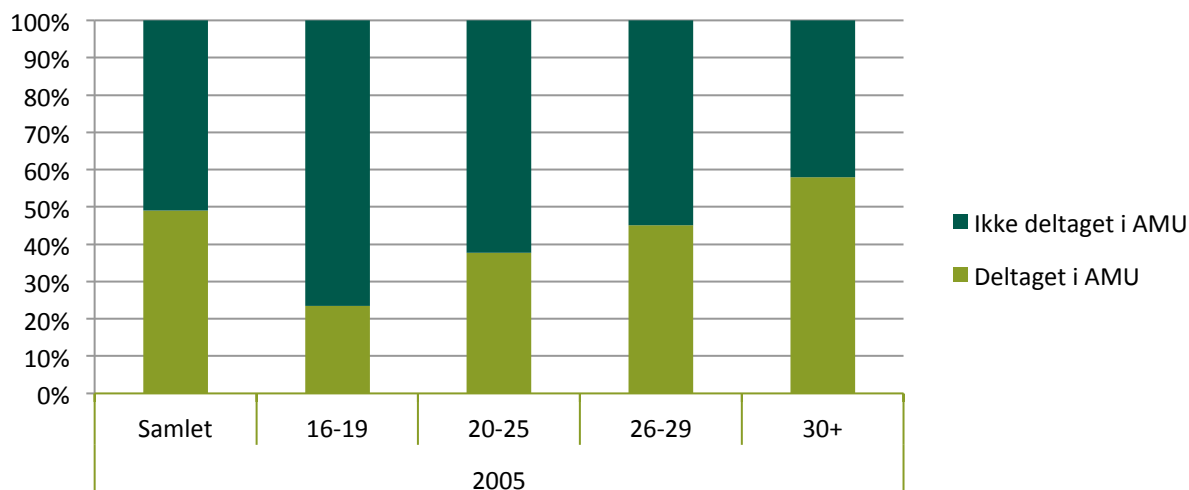
Det modsatte billede tegner sig, når vi ser nærmere på hf-enkeltfag. Samlet set har 20 pct. af årgang 2005 deltaget i hf-enkeltfag, og det er i særlig grad de unge og unge voksne, som deltager jf. figur 5.11. Andelen af kursisterne, som deltager i hf-enkeltfag har endvidere været stigende i de senere år. Trods kortere tid at deltage i, har 30 pct. af år-

gang 2007 deltaget i hf-enkeltfag jf. figur 5.9. Det viser, at VUC ikke kun bygger bro til andre udbydere i voksen- og efteruddannelsessystemet, men i høj grad også bygger bro til egne uddannelser.

Ser vi på deltidskursisterne, er andelen af kursister, som efterfølgende har deltaget i anden vok-

FIGUR 5.10

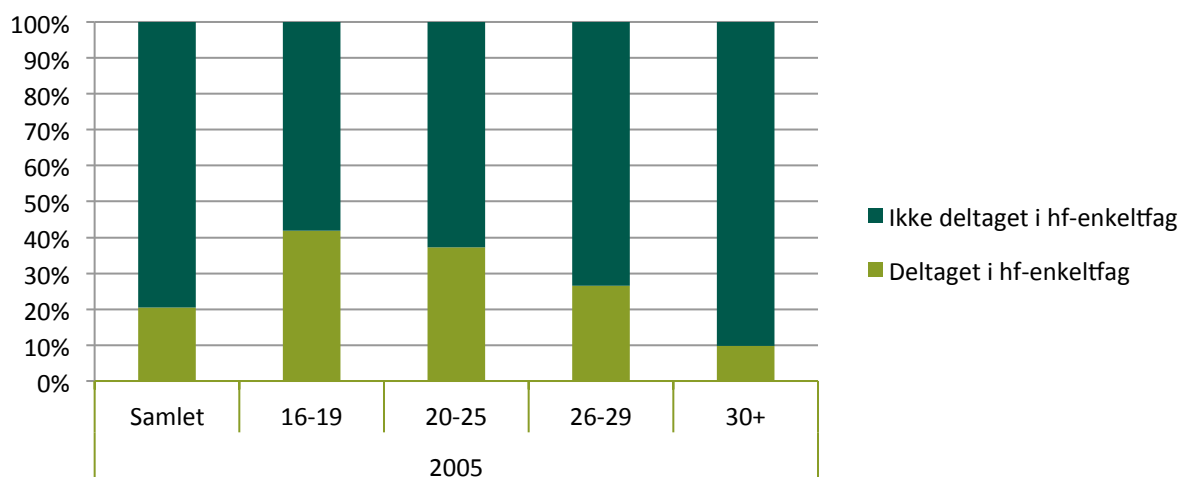
Avu-fuldtidskursisters deltagelse i AMU frem til 2011 fordelt på alder, årgang 2005, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

FIGUR 5.11

Avu-fuldtidskursisters deltagelse i hf-enkeltfag frem til 2011 fordelt på aldersgrupper, årgang 2005, pct

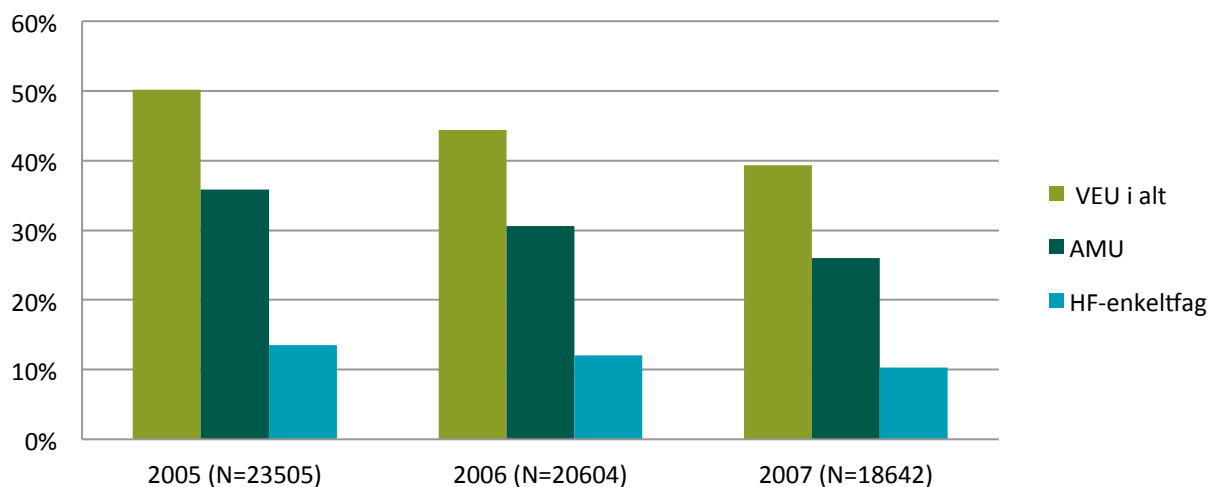


Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

sen- og efteruddannelse lidt lavere end blandt fuldtidskursisterne. Andelen er dog stadig høj, da hele 50 pct. af årgang 2005 har deltaget i et eller flere VEU-kurser jf. figur 5.12. Andelen er faldende blandt årgang 2006 og 2007, men dette skyldes antallet af år, kursisterne har haft til at deltage i anden voksen- og efteruddannelse.

FIGUR 5.12

Avu-deltidskursisters deltagelse i anden voksen- og efteruddannelse frem til 2011, årgang 2005-2007, pct.



Kilde: DAMVAD på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Note: Voksen- og efteruddannelse (VEU) omfatter kurser på FVU, hf-enkeltfag, ordblindeundervisning, danskundervisning for udlændinge, kurser på ungdomshøjskoler, folkehøjskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, AMU, VVU, diplom, master mv. Den enkelte kursist kan godt have deltaget i mere end et kursus samt i mere end en type VEU.

6 Nye udfordringer for VUC?

Som det fremgik af kapitel 4, er der sket en forskydning i målgrupperne på VUC mod flere yngre fuldtidskursister og flere med bl.a. uddannelsesafbrud bag sig. Samtidig viste kapitel 4 og 5, at VUC har en væsentlig målgruppe i de voksne deltidskursister, som tager fag for at opdatere deres almene kompetencer – måske som led i erhvervsrettet kompetenceudvikling på fx AMU. Sagt med andre ord, skal VUC imødekomme to forskellige målgrupper med hver deres behov og baggrund.

I dette kapitel perspektiverer vi analysens resultater ved at stille spørgsmålet: *Hvilke udfordringer stiller forskydningen i målgrupperne VUC overfor?*

6.1 Kan VUC rumme både de unge og de voksne kursister?

Forskellene i kursistersnes baggrund påvirker deres motivation for og tilgang til at gå på VUC, hvilket har indflydelse på uddannelsesopgaven. Dette bekræftes af en række undersøgelser. Bl.a. viser EVA's evaluering af avu-reformen, at VUC oplever at modtage kursister, der ikke er vant til at gebærde sig i en uddannelsesverden, og at VUC har en udfordring i at sikre en balance mellem at "nurse" kursisterne og overlade et større ansvar til dem (EVA 2013:115).

Med reformen af avu i 2009 blev "introducerende undervisning" indført. Den introducerende undervisning vurderes af VUC som et godt redskab til at få kursisterne til at blive studieparate (EVA 2013: 32). Men da Ministeriet for Børn og Undervisning har indskærpet VUC's brug af introducerende undervisning, savnes en mulighed for at gennemføre introducerende og afklarende forløb for de unge kursister.

”

Jeg er mega glad for at gå her. Det er en god klasse. Bortset fra når der går lidt teenager i den og intriger. Vi er mange piger – mange unge piger. Det er sådan lidt paradise-agtig – en blanding af paradise og 7.klasse.”

Avu-kursist, 18 år

En nyligt offentliggjort undersøgelse af VUC-lærernes arbejdsopgaver og arbejdsvilkår gennemført af Uddannelsesforbundet peger på, at en gruppe af lærere på VUC oplever udfordringer med at tilrettelægge god og relevant undervisning. Lærerne forklarer selv udfordringerne med, at kursisterne på avu er blevet yngre og har mindre social og faglig ballast i forhold til at skulle indgå i læreprocesser. Lærerne oplever derfor, at undervisningsopgaven i stigende grad handler om at etablere et tilhørsforhold for kursisterne til klasserummet og i det hele taget at få dem til at indgå i læringsprocesser og fællesskaber (Uddannelsesforbundet 2013).

”

Nogle gange skulle man tro, at det ikke var voksne, der går herude. Det er simpelthen så irriterende, at folk kommer, når det passer dem, og går, når det passer dem. Og folk sidder og snakker i telefon inde i klassen, og vores lærer bliver ved med at sidde og sige 'lad nu være'. Man tænker bare, 'jamen har de ingen respekt for andre mennesker?' Jeg har betalt for at gå herude. Jeg vil gerne have noget ud af det.”

Avu-kursist, 21 år

Som nærværende analyse har vist, er andelen af unge med mange uddannelsesafbrud bag sig steget. Men voksne, som har behov for at styrke de almene kompetencer som led i den løbende efteruddannelse på arbejdsmarkedet, udgør stadig den største målgruppe målt i antal personer. VUC står derfor på mange måder over for nogle af de samme udfordringer, som folkeskolen møder i kraft af målene om øget inklusion. Det stiller store krav til undervisningsdifferentiering.

Spørgsmålet er derfor, hvordan de to målgrupper kan imødekommes på en meningsfuld måde, og hvilke krav det stiller til VUC'erne. Det gælder både i forhold til den pædagogiske og didaktiske udvikling på VUC, men også i forhold til krav og forventninger til de resultater, som VUC'erne skal bidrage til og understøtte hos deres kursister.

6.2 Kan det faglige niveau fastholdes?

Forskydningen i målgrupperne på VUC har udfordret det faglige niveau - særligt på avu. I evalueringen af avu-reformen påpeger EVA bl.a., at avu i disse år har mange ansøgere, der har så svage forudsætninger, at de har brug for betydelig støtte for at nå de faglige mål, der er sat for undervisningen. En støtte, som nærværende analyse netop tydeliggør, er vanskelig for kursisterne at opnå i deres familie og nærmiljø, da mange kursister på avu kommer fra uddannelsesfremmede hjem.

EVA rejser også spørgsmålet om, hvorvidt det høje frafald¹⁴ blandt avu-kursisterne kan skyldes, at der optages for mange kursister uden de fornødne forudsætninger for at følge undervisningen på avu. EVA vurderer, at de fagligt allersvageste blandt andet findes blandt de tosprogede kursister, som trods undervisning på sprogskolen ikke har et tilstrækkeligt danskniveau til at følge undervisningen (EVA, 2013).

Til diskussionen om det faglige niveau knytter sig også en diskussion af "arbejdsdelingen" mellem FVU og avu. For mange af de meget læse- og regnesvage kursister, ville FVU være et bedre tilbud, men FVU er *ikke* kompetencegivende. Dette er en udfordring for særligt den yngre målgruppe,

da man kun kan få SU til en kompetencegivende uddannelse. Derfor bliver avu nemt den eneste mulighed, selvom de unge kan være meget læse- eller regnesvage.

Der opstår således et skisma mellem på den ene side rummelighed på VUC og på den anden side de politiske krav om videreuddannelse, gennemførelse og effekt af uddannelse. Det skisma er det væsentligt, at VUC forholder sig til i lyset af, at de politiske reformer, bl.a. kontanthjælpsreformen, formentligt vil lægge yderligere pres på uddannelsessystemet i forhold til at optage unge voksne, som har forskellige forudsætninger og motivation for at deltage i undervisningen.

6.3 Hvordan sikrer VUC bedre resultater for målgruppen?

Omstillingen mod de yngre målgrupper fylder naturligt nok en del blandt lærere og ledere på VUC'erne. Lærerne efterspørger ressourcer og kompetencer til at håndtere den nye målgruppe herunder at løfte den vanskelige socialpædagogiske opgave, der kan være forbundet hermed (Uddannelsesforbundet, 2013:19).

I en rundspørge til lederne på VUC'erne har vi spurgt til behovet for kompetenceudvikling med henblik på at udvikle VUC'ets pædagogiske kompetencer. Her peger de fleste på forhold som klasserumsledelse, relationskompetencer, inklusion, undervisningsdifferentiering og konflikthåndtering som de vigtigste indsatsområder for at udvikle lærernes pædagogiske kompetencer. Der er dog også ledere, som efterlyser kurser med fokus på de fagfaglige områder og styrkede IT-kompetencer med henblik på at fremme læring blandt de differentierede grupper.

¹⁴ Der er i gennemsnit 23 pct., der falder fra AVU (EVA, 2013: 30-32).

Udviklingen i målgrupperne kalder ikke blot på et nyt indholdsmæssigt fokus i kompetenceudviklingen, men på en ny måde at sikre løbende kompetenceudvikling og vidensbaseret undervisning på. En vej hertil er bl.a. kompetenceudvikling via udviklingsarbejde i samarbejde med forskningsinstitutioner og andre aktører, som der ifølge rundspørgen blandt lederne allerede er i fokus på VUC'erne. Der er tale om projekter finansieret af fx regionalfondsmidler eller midler fra Kompetence sekretariatet og med fokus på temaer som "Lige mulighed til alle", "Det samlede klasserum" og "Nye lærerroller: Øget gennemførelse gennem social ansvarlighed".

Nye arbejdsformer muliggøres også af, at VUC'erne står over for at implementere nye arbejdstidsaftaler, som blev vedtaget i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2013. Det kalder dog også på, at ledelserne på VUC forholder sig strategisk til institutionernes faglige udvikling i lyset af de forskellige målgrupper – henholdsvis den yngre og den voksne målgruppe – og hvordan de bedst muligt kan drage nytte af de muligheder, som ligger i de nye arbejdstidsaftaler.

Nærværende analyse viser, at hovedparten af de kursister, som uddanner sig videre fra avu, vælger en erhvervsuddannelse. Der er dog også specielt blandt de yngre avu-kursister en del, som går videre på gymnasiale uddannelser og en lille gruppe, som påbegynder en videregående uddannelse. I kraft af VUC's rolle som brobygger til videre uddannelse er samarbejde med andre uddannelsesaktører derfor en anden væsentlig kilde til udvikling og til at sikre gode overgange for kursisterne. Her vil der for VUC være potentiale i at videreudvikle forløb med fokus på overgang til videre uddannelse – især med fokus på overgangen til erhvervsuddannelserne.

Forskydning i målgrupperne mod en stigende andel af unge og unge voksne bør derfor også give anledning til fortsat at styrke samarbejdet med andre uddannelsesaktører – både for at styrke overgangen til det ordinære uddannelsessystem og for at bidrage til en sammenhængende indsats i forhold til de unge og unge voksne på VUC. I rundspørgen til VUC-lederne har vi netop spurgt om, hvor meget de samarbejder med de forskellige uddannelsesinstitutioner.

VUC-ledernes svar afspejler, at de primært har fokus på de "traditionelle" samarbejdspartnere, som AMU-centre og VEU-centre – samarbejder som i væsentlig grad er rettet mod de voksnes videre uddannelse i VEU-systemet. VUC'erne har dog også fokus på erhvervsskolerne og i nogen grad professionshøjskolerne, hvor der samarbejdes om at bygge bro til det ordinære uddannelsessystem; derimod synes erhvervsakademierne umiddelbart at være en mindre almindelig samarbejdspartner.

I lyset af udfordringerne i forhold til den yngre målgruppe, kan der være behov for at styrke samarbejdet med de kommunale aktører, som er centrale for denne målgruppe. Det drejer sig fx om 10. klasse-centre, sprogcentre, UU-centre, jobcentre og de kommunale forvaltninger. Alle disse aktører er væsentlige i de ungestrategier, som mange kommuner har udarbejdet som følge af Ungepakke II, og som netop har til formål at sikre en mere sammenhængende og effektiv indsats på tværs af enhederne med afsæt i den unges behov.

Et centralt spørgsmål er derfor, hvordan VUC'erne balancerer det strategiske fokus mod de forskellige målgrupper på VUC, når det kommer til udviklingsaktivitet og samarbejde med andre uddannelsesaktører.

7 Litteratur

Beskæftigelsesministeriet 2013: "Aftale om en reform af kontanthjælpssystemet – flere i uddannelse og job".

CEFU 2010: "Hf på VUC - et andet valg".

DAMVAD 2011: "VUC og 50-procentsmålsætningen? En analyse af VUCs rolle som brobyggende til de videregående uddannelser." Udarbejdet af DAMVAD til Lederforeningen for VUC og VUC-Bestyrelsesforeningen.

DAMVAD og Byggeriets Uddannelser 2012: "Fra erhvervsuddannelse inden for bygge og anlæg til videregående uddannelse".

DEA 2013: "Folkeskolens dårligste elever vælger EUD". Notat offentliggjort d. 14. marts 2013.

DEA 2012: "Hvordan får 60 pct. en videregående uddannelse? – Analyse af studenterårgang 2000's vej gennem uddannelsessystemet". Baggrundsrapport.

Deloitte 2012: "Analyse af uddannelsespålæg - Anvendelse og effekter af redskabet".

Egelund, Niels (2010): "PISA 2009-undersøgelsen. En sammenfatning".

EVA 2013: "Almen voksenuddannelse - Evaluering af reformen fra 2009".

EVA 2012: "Evaluering af forberedende voksenuddannelse – med fokus på aktivitet, deltagerprofil og udbydere".

EVA 2005: "VUC. Avu og enkeltfags-hf".

Hutters, Camilla og Rikke Brown (2011): "Hvor blev drengene af?". Udgivet af CEFU.

Jensen, Torben Pilegaard, Vibeke Tornhøj Christensen & Britt Østergaard Larsen (2012): "Muligheder og barrierer for videregående uddannelse blandt unge med en erhvervsuddannelse (EUD)". Udgivet af AKF.

Jæger, Mads Meier (2007): "Educational mobility across three generations: The changing impact of social class, economic, cultural, and social capital". *European Societies*, 9(4): 527-550.

Lederforeningen for VUC og VUC Bestyrelsesforeningen 2012: "Årsrapport 2011".

Lederforeningen for VUC og VUC Bestyrelsesforeningen 2011: "Årsrapport 2010".

Lederforeningen for VUC og VUC Bestyrelsesforeningen 2010: "Årsrapport 2009".

NCK 2012: "Evidensbaseret viden om voksen- og efteruddannelse 2010 – 2011"

Munk, Martin and McIntosh, James (2007): "Scholastic ability vs. family background in educational success. Evidence from Danish sample survey data". *Journal of Population Economics*, 20(1): 101-120.

Munk, Martin (2011): *Family Background and Changing Educational Choices*.

Munk, Martin (2011): "Social sortering, frafald og manglende kvalifikationer blandt unge". I: Christian Helms (red.): *Frafald på erhvervsuddannelserne*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.

Pedersen, Steen Høyrup, Jane Rohde Voigt og Peter Gundersen (2010): "Pædagogisk praksis i VEU – samspillet mellem almen og erhvervsrettet VEU". Udgivet af NCK.

Regeringen 2012: "Danmark i arbejde.
Udfordringer for dansk økonomi mod 2020".

Regeringen 2013: "Vækstplan DK. Stærke virksomheder, flere job".

Uddannelsesforbundet 2013: "På arbejde som VUC-lærer. En rapport om VUC-lærernes arbejdsopgaver og arbejdsvilkår".

Love, bekendtgørelser mv.:

Bekendtgørelse om almen voksenuddannelse (avu-bekendtgørelsen) (BEK nr 292 af 01/04/2009 Gældende).

Bekendtgørelse om undervisning m.v. inden for forberedende voksenundervisning (BEK nr 973 af 19/07/2007 Gældende).

Lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven) (LOV nr 311 af 30/04/2008 Gældende).

Bekendtgørelse af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne (LBK nr 380 af 19/04/2011 Gældende).

Bekendtgørelse af lov om uddannelsen til højere forberedelseksamen (hf-loven) (LBK nr 862 af 05/07/2010 Gældende).

8 Appendiks 1: Metode

Undersøgelsen består af to delanalyser:

1. Målgruppeanalyse
2. Analyse af avu-kursisternes videre færd

8.1 Analyse 1: Målgruppeanalyse

Målgruppeanalysen har til formål at undersøge, hvad der kendetegner målgrupperne på VUC, og hvordan de har udviklet sig. Analysen bygger på data fra Danmarks Statistiks registre samt fokusgruppeinterview med avu-kursister fra tre VUC'er.

Registeranalyse

Til at belyse udviklingen i VUC's målgruppe har DAMVAD foretaget en analyse på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik. Kursisterne er blevet opgjort det første år, de er optaget på en uddannelse på VUC (FVU, avu og hf-enkeltfag) i perioden 2005-2010. Således er de personer, der har taget deres første VUC forløb før 2005, ikke en del af analysen. Analyser af FVU-kursisterne er baseret på en stikprøve på 10 pct. af det samlede antal kursister på FVU, mens hf-enkeltfag og avu er baseret på totalpopulationen.

Danmarks Statistiks oplysning om personer optaget på toårigt hf på VUC er mangelfuld og er derfor ikke inkluderet i denne analyse.

Analysen er afgrænset til personer, der møder VUC første gang fra 2005 og frem til 2010 for at sikre, at vi fokuserer på de nye målgrupper og udviklingen heri. Den samme kursist kan optræde to gange, hvis kursisten har startet to forskellige VUC-uddannelser i perioden. Hvis en person fx starter et avu-kursus i 2006 og hf-enkeltfag i 2008, vil personen indgå i begge opgørelser, såfremt kursisten ikke har gået på nogle af disse kurser tidligere.

Alle personer er opdelt på fuldtids- og deltidskursister. Om en person registreres som fuldtids- eller deltidskursist afhænger af, hvor mange timer kursisten har per uge i startåret. Kursister, som er fuldtidskursist i startåret, men deltidskursist året efter, er i vores analyse registreret som fuldtidskursister. Det gør sig også gældende for deltidskursister, som året efter bliver fuldtidskursister.

For at tage højde for det løbende optag, opgøres aktiviteten i forhold til det antal dage kursisten gik på den pågældende uddannelse i startåret. Blev kursisten fx optaget på et kursus i oktober og havde fuldt skema resten af året, er denne registreret som fuldtidskursist. Der er endvidere fastsat en grænse på 80 pct. af et årsværk for at sikre, at personer, der ligger i grænseområdet, også tæller med som fuldtidskursister. Er en person således syv måneder om at gennemføre et halvt årsværk, er personen stadig fuldtidskursist.

Kursisterne er karakteriseret ved alder - ved første møde med et af kurserne - køn, bopæl og etnisk herkomst.

Der er desuden opgjort, hvor mange kursister der har afbrudte uddannelser bag sig fra andre uddannelsesinstitutioner end VUC. Endvidere er der opgjort, hvad kursisterne lavede året før, de startede på VUC, herunder om de var ledige, under uddannelse eller i arbejde. Dette er beregnet på basis af den enkeltes indkomstkilde, som angivet i Danmarks Statistiks personindkomstregister samt status i Danmarks Statistiks uddannelsesregister. Hvis man står som under uddannelse i uddannelsesregisteret, er det afgørende for, om man er noteret som under uddannelse, selvom man ikke er registreret som under uddannelse i personindkomstregisteret. Omvendt er der også eksempler på personer, som står angivet som under uddannelse i personindkomstregisteret, men som ikke

figurerer i uddannelsesregisteret. Disse personer er dog stadig kategoriseret, som under uddannelse, men de falder bort, når vi ser nærmere på, hvilken uddannelse kursisterne lavede året efter. Kategorierne samt hvad de består af ses i figur 8.1 nedenfor.

Endelig er der beregnet et socioøkonomisk indeks for at kunne give et sammenfattende udtryk for det socioøkonomiske tilhørsforhold. Indekset består i en sammenvejning af variable forældres indkomst, da kursisten var 15 år, forældres uddannelse og hvorvidt kursisten er indvandrer/efterkommer eller ej. Disse oplysninger er desværre ikke tilgængelige for alle kursister, idet oplysninger om forældre og deres indkomst er vanskelig at få for kursister født før 1965. Individuer uden tilhørende oplysninger falder således bort fra denne del af analysen.

Sammenvejningen af indekset er sket på baggrund af en faktoranalyse, som er en metode til at identificere, om et sæt af variable meningsfyldt kan udtrykke en fælles dimension (her socioøkonomi), og i givet fald, hvilken vægtning det bør ske med. Faktoranalysen er foretaget på et samlet datasæt af målgruppen i alle årene og en stikprøve, der i udgangspunktet svarer til 10 pct. af befolkningen,

men som reduceres pga. manglende data for forældre. Dette resulterer i vægte/koefficienter til det socioøkonomiske indeks, der er ens for alle individer (dvs. kursister og stikprøvebefolkning) i hele perioden. Hver persons socioøkonomiske indeksværdi svarer til hver af variabernes værdi ganget med den tilhørende vægt.

Forældrenes uddannelsesbaggrund er opgjort efter Danmarks statistiks hovedgrupperinger. Vi bruger hovedgrupperingens værdier divideret med 10 som variabel, hvilket ligger i intervallet 1-10. Dermed har vi med kategoriseret data at gøre, hvorfor vi til faktoranalysen beregner en polykorisk korrelationsmatrice. Til brug for denne kategoriserer vi forældrenes gennemsnitlige indkomst efter de fire kvartiler. Således har indkomstvariablen værdien 1, hvis forældrenes gennemsnitlige indkomst ligger i datasættets nederste kvartil, 2 hvis de ligger i det næstnederste, etc. Hvis individet er af dansk oprindelse, er denne variabel lig 1, og 0 hvis indvandrer/efterkommer.

Faktoranalysen foretages i Stata via factormat kommandoen på basis af den polykoriske korrelationsmatrice. Den socioøkonomiske faktor har en egenværdi på 1,604, mens factor loading til forældres uddannelse er 0,4783, 0,9322 til indkomst og

FIGUR 8.1

Underkategorier i forhold til hvad den enkelte kursist lavede året optag på VUC kursus, baseret på SOCIO02 i Danmarks Statistik samt UDDA-register

Kategori	Underkategorier, SOCIO02
Ledig	Arbejdsløs i min. ½ år, Kontanthjælp
Beskæftiget	Lønmodtager, Medarbejdende, Selvstændig
Andre	Andre, Børn, Sygedagpenge
Under uddannelse	Uddannelsessøgende (dvs. under uddannelse), I gang med uddannelse i uddannelsesregistret
Pensionist/efterløn	Pensionist/efterløn

Kilde: Danmarks Statistik

0,7117 til etnicitet. Vægtene til indekset beregnes som $(\text{factor loading})^2/\text{eigenværdien}$ – dvs. den andel af variansen i faktoren, den enkelte variabel forklarer. Forældres højeste uddannelse har dermed en vægt på 0,1426, deres gennemsnitlige indkomst på 0,5417 og etnicitet på 0,3157.

I analysen er der på basis af dette sociale indeks beregnet medianen og kvartilværdier for hver af de relevante grupper til sammenligning.

Fokusgruppeinterview

For at opnå indsigt i motivation og bevæggrund for avu-kursisternes valg af VUC, har vi gennemført tre fokusgrupper med udvalgte avu-kursister. De tre fokusgrupper er gennemført på VUC Aarhus, VUC Hvidovre-Amager og VUC Holstebro-Lemvig-Struer. For mere information om antal deltagere, deres alder, køn og etnicitet se figur 8.2.

I fokusgrupperne var der fokus på følgende temaer:

- Motivation og bevæggrund for at starte på VUC herunder hvad kursisterne lavede før, og hvordan de blev opmærksomme på VUC
- Uddannelsesmiljøet og styrker og udfordringer ved undervisningen
- Forventninger og ønsker til fremtidig uddannelse og/eller beskæftigelse

FIGUR 8.2
Oversigt over fokusgrupper

VUC	Sted	Antal deltagere	Karakteristik
VUC Hvidovre-Amager	Hvidovre	4	Kvinde, dansk, 21 år Kvinde, dansk, 18 år Kvinde, irakisk, 36 år Mand, afghansk, 30 år
VUC Aarhus	Århus	4	Mand, dansk, 24 år Mand, dansk, 25 år Mand, dansk, 19 år Mand, pakistansk, 39 år
VUC Holstebro-Lemvig-Struer	Holstebro	6	Kvinde, dansk, 22 år Kvinde, dansk, 18 år Kvinde, dansk, 18 år Kvinde, dansk, 27 år Kvinde, filippinsk, 27 år Mand, congollesisk, 31 år

Kilde: DAMVAD 2013

8.2 Analyse 2: Analyse af avu-kursisternes videre færd

Formålet med analysen af avu-kursisternes videre færd er at afdække om, der er sket en udvikling i, hvilke veje avu-kursisterne bevæger sig efter endt avu-forløb, og analysen kortlægger dermed avu som trædesten til videre uddannelse. Analysen bygger på data fra Danmarks Statistiks registre.

Registeranalyse

På baggrund af registerdata har DAMVAD foretaget en analyse af avu-kursisternes videre uddannelsesforløb. I denne analyse indgår alle avu-kursister, der har afsluttet et kursus fra 2005 og frem til 2010 fra Danmarks Statistiks kursistregister for voksen- og efteruddannelse samt elevregisteret, som dækker ordinær uddannelse, hvilket gør det muligt at følge kursisterne over i det ordinære uddannelsessystem.

De kursister, der afsluttede deres uddannelse i 2005, kan vi følge op til fem år frem og på den måde se, hvordan deres videre uddannelsesforløb har

været. Denne opgørelse er ligeledes delt op i fuldtidskursister og deltidskursister. Her er opgørelsen af fuldtidskursister foretaget på samme måde som i målgruppeanalysen med den forskel, at det her er opgjort på afslutningsåret og ikke startåret.

8.3 Desk research og spørgerunde blandt lederne

For at få indsigt i hvad forskydningen i målgrupperne betyder for uddannelsesopgaven på VUC'erne, er gennemført en rundspørge blandt VUC-ledere og desk research af tidligere undersøgelser og evalueringer af uddannelserne på VUC.

Spørgeskema blandt ledere

For at få indsigt i, hvordan VUC'erne arbejder med kompetenceudvikling af lærerne samt deres samarbejdsrelationer med andre uddannelsesinstitutioner, er der gennemført en kort spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige 31 VUC'er.

I spørgeskemaet spurgte vi ind til 1) antal lærere på avu, hf og FVU herunder deres uddannelsesbaggrund, 2) kompetenceudvikling herunder de tre væsentligste indsatsområder, konkret praksis ift. kompetenceudvikling samt brug af formelle efter- og videreuddannelses tilbud og 3) samarbejde med andre aktører om uddannelses tilbud til kursister.

Spørgeskemaet blev udsendt d. 2. april 2013 med frist d. 12. april. En rykker blev udsendt d. 17. april med ny svarfrist d. 26. april. Undersøgelsen blev lukket d. 29. april, hvor vi havde modtaget svar fra 20 af de 31 VUC'er. Nedenfor ses de 20 VUC'er, som har besvaret spørgeskemaet:

- Herning HF & VUC
- Horsens HF og VUC
- VUC Ringkøbing-Skjern
- VUC Djursland

- VUC Holstebro-Lemvig-Struer
- Randers HF & VUC
- VUC Skive-Viborg
- Kolding HF & VUC
- HF & VUC FYN
- VUC Sønderjylland
- VUC&hf Nordjylland
- VUC Roskilde
- VUC Storstrøm
- Nordvestsjælland HF & VUC
- KVUC
- Campus Bornholm
- VUF
- VUC Lyngby
- VUC Vestegnen
- Campus Vejle

9 Appendiks 2: Bilagstabeller

9.1 Bilagstabeller kapitel 4

Figur 9.1.1: **Fuldtids**kursisters aktivitet 1 år før start på VUC, kursister optaget i 2005 og 2010 pct.

	Opta- tagel- gel- ses- år på avu	Alders- gruppe	Under ud- dannelse	Ledig	Beskæftiget	Pension (ef- terløn, førtids- og fol- kepen- sion)	Andet (syge- dagpen- ge, orlov mv.)	Ukendt	Total	N
Avu	2005	Total	25,8	18,9	41,5	0,9	13,0	-	100	2.718
		16-19	71,1	1,6	8,6	-	18,6	-	100	741
		20-25	25,9	18,1	35,3	0,3	20,4	-	100	598
		26-29	5,0	39,2	45,0	0,8	10,0	-	100	260
		30+	0,4	26,0	65,8	1,9	5,8	-	100	1.118
		ukendt	-	-	-	-	-	100	100	1
	2010	Total	18,1	14,0	42,7	0,7	24,0	0,5	100	5.293
		16-19	47,1	2,2	10,9	0,1	39,1	0,6	100	1.444
		20-25	15,5	17,7	39,2	0,2	27,1	0,4	100	1.566
		26-29	3,7	26,6	48,2	0,4	20,1	0,9	100	537
		30+	1,0	16,4	70,4	1,7	10,0	0,4	100	1.746
ukendt		-	-	-	-	-	-	-	-	0
Hf	2005	Total	34,8	9,6	46,6	0,1	8,8	-	100	2.939
		16-19	77,9	0,8	12,8	-	8,6	-	100	596
		20-25	32,9	5,3	51,6	-	10,1	-	100	1.557
		26-29	8,9	18,3	66,0	-	6,9	-	100	394
		30+	3,1	31,2	59,1	0,8	5,9	-	100	391
		ukendt	-	-	-	-	100,0	-	100	1
	2010	Total	24,0	8,1	50,2	0,0	17,2	0,5	100	4.325
		16-19	65,0	0,3	11,5	-	22,8	0,4	100	798
		20-25	20,3	5,6	54,0	-	19,7	0,4	100	2.309
		26-29	5,7	18,1	67,7	0,2	7,4	0,9	100	579
		30+	2,7	17,7	68,7	0,2	10,2	0,6	100	638
ukendt		-	-	-	-	100,0	-	100	1	

Figur 9.1.2: **Deltidskursisters aktivitet 1 år før start på VUC, kursister optaget i 2005 og 2010 pct.**

	Optaget gel- ses- år på avu	Alders- gruppe	Under uddan- nelse	Ledig	Beskæftiget	Pensi- on (ef- terløn, førtids- og fol- kepen- sion)	Andet (syge- dagpen- ge, orlov mv.)	Ukendt	Total	N
Avu	2005	Total	11,8	14,8	49,1	15,1	9,2	-	100	16.596
		16-19	67,2	1,9	9,6	0,0	21,3	-	100	2.196
		20-25	19,4	20,0	36,8	0,9	22,8	-	100	2.114
		26-29	4,2	34,1	49,6	0,9	11,2	-	100	1.256
		30+	0,2	14,1	59,3	22,5	3,8	-	100	11.024
		ukendt	-	-	-	-	100,0	-	100	6
	2010	Total	8,3	10,0	49,7	17,4	14,4	0,3	100	11.075
		16-19	43,7	2,0	10,2	0,2	43,4	0,4	100	1.416
		20-25	12,8	18,2	40,3	1,1	27,3	0,4	100	1.800
		26-29	5,1	22,0	54,8	1,4	16,2	0,6	100	885
		30+	0,3	8,0	59,5	27,2	4,9	0,2	100	6.974
ukendt		-	-	-	-	-	-	-	0	
Hf	2005	Total	25,4	11,9	51,2	3,9	7,5	-	100	12.177
		16-19	79,0	0,7	12,6	-	7,8	-	100	2.159
		20-25	29,1	8,0	52,0	0,1	10,9	-	100	4.117
		26-29	9,9	22,7	59,4	1,4	6,5	-	100	1.562
		30+	0,9	17,4	66,9	10,4	4,3	-	100	4.333
		ukendt	-	-	-	-	100,0	-	100	6
	2010	Total	22,4	9,1	50,0	2,5	15,6	0,4	100	10.235
		16-19	65,2	0,5	11,6	-	22,4	0,4	100	1.974
		20-25	20,3	7,4	51,6	0,1	20,0	0,5	100	4.130
		26-29	8,1	17,5	63,5	1,0	9,6	0,4	100	1.431
		30+	2,0	13,6	68,4	8,8	7,0	0,2	100	2.700
ukendt		-	-	-	-	-	-	-	0	
FVU	2005	Total	12,1	28,3	41,5	3,0	15,1	-	100	4.700
		16-19	61,3	3,2	9,7	-	25,8	-	100	620
		20-25	15,8	23,2	30,5	-	30,5	-	100	950
		26-29	3,6	43,4	39,8	-	13,3	-	100	830
		30+	0,4	31,7	55,2	6,1	6,5	-	100	2.300
		ukendt	-	-	-	-	-	-	-	0
	2010	Total	10,5	15,5	44,0	3,8	26,2	-	100	3.430
		16-19	48,1	1,9	11,1	-	38,9	-	100	540
		20-25	8,5	16,0	40,4	-	35,1	-	100	940
		26-29	3,8	18,9	47,2	-	30,2	-	100	530
		30+	-	19,0	57,7	9,2	14,1	-	100	1.420
ukendt		-	-	-	-	-	-	-	0	

Figur 9.1.3: **Avu-fuldtids**kursister fordelt på antal afbrudte uddannelse og aldersgrupper, kursister optaget i 2005 og 2010, pct.

		0	1	2	3	4	5+	N
2005	Total	61,5	24,9	8,4	3,1	1,2	0,8	2.733
	16-19	59,7	31,1	7,8	1,1	0,4	0,0	746
	20-24	47,7	30,3	14,2	5,3	2,2	0,3	604
	25-29	56,9	22,9	9,5	6,5	1,9	2,3	262
	30+	71,3	18,3	5,4	2,5	1,2	1,3	1.120
2010	Total	54,0	27,8	11,1	4,2	1,6	1,3	5317
	16-19	54,8	33,7	9,3	1,7	0,6	0,1	1.447
	20-24	35,9	35,3	17,7	7,3	2,3	1,5	1.572
	25-29	49,4	24,9	12,6	6,2	3,7	3,3	547
	30+	70,9	17,2	6,2	2,9	1,1	1,7	1.751

Figur 9.1.4: **Avu-fuldtids**kursister fordelt på type af afbrudte uddannelse, kursister optaget i 2005 og 2010, pct.

Optagelsesår på avu		Ikke afbrudt	Afbrudt	N
2005	Forberedende aktivitet	96,0	4,0	2.735
	Erhvervsuddannelse	77,8	22,2	2.735
	Almen gymnasial uddannelse	91,2	8,8	2.735
	Videregående uddannelse	97,3	2,7	2.735
2010	Forberedende aktivitet	96,9	3,1	5.324
	Erhvervsuddannelse	68,2	31,8	5.324
	Almen gymnasial uddannelse	92,7	7,3	5.324
	Videregående uddannelse	97,7	2,3	5.324

Figur 9.1.5: **Hf-fuldtids**kursister fordelt på type af afbrudt uddannelse, kursister optaget i 2005 og 2010, pct.

Optagelsesår på avu		Ikke afbrudt	Afbrudt	N
2005	Forberedende aktivitet	95,1	4,9	2.970
	Erhvervsuddannelse	81,1	18,9	2.970
	Almen gymnasial uddannelse	77,3	22,7	2.970
	Videregående uddannelse	92,9	7,1	2.970
2010	Forberedende aktivitet	96,5	3,5	4.351
	Erhvervsuddannelse	71,9	28,1	4.351
	Almen gymnasial uddannelse	76,9	23,1	4.351
	Videregående uddannelse	94,1	5,9	4.351

Figur 9.1.6: **Deltids**kursister fordelt på herkomst og uddannelse, kursister optaget i 2005 og 2010, pct.

Optagelsesår på avu		Dansk oprindelse	Efterkommere	Indvandrere	Total	N
Avu	2005	82,6	1,5	15,9	100	16.546
	2010	79,6	2,5	17,9	100	11.029
Hf	2005	87,5	2,4	10,1	100	12.166
	2010	84,2	5,1	10,7	100	10.172
FVU	2005	59,3	2,8	37,9	100	4.720
	2010	59,2	1,8	39,0	100	3.410

Figur 9.1.7: **Avu-deltidskursister** fordelt på herkomst og geografi, kursister optaget i 2010, pct.

	Dansk oprindelse	Efterkommere	Indvandrere	Total	N
Storbyer	68,7	7,4	23,9	100	2.036
Region Hovedstaden	77,9	5,3	16,7	100	938
Region Sjælland	77,0	5,1	17,9	100	1.418
Region Syddanmark	79,2	0,6	20,2	100	707
Region Midtjylland	72,6	8,9	18,5	100	3.484
Region Nordjylland	88,1	1,4	10,5	100	3.974

9.2 Bilagstabeller kapitel 5

Figur 9.2.1: **Avu-deltidskursister** og **fuldtidskursister** fordelt på aldersgrupper, pct.

	Afslutnings- år på avu	16-19	20-25	26-29	30+	Ukendt	N
Fuldtid	2005	5,5	26,6	9,9	57,4	0,6	2.273
	2006	6,6	30,5	8,6	53,4	0,9	3.174
	2007	9,8	37,8	9,3	42,1	1,1	2.475
	2008	9,9	36,6	8,6	43,5	1,4	3.900
	2009	6,7	38,4	9,4	44,6	1,2	4.955
	2010	4,6	40,7	9,0	44,3	1,4	5.020
Deltid	2005	2,4	14,2	5,8	76,4	1,1	23.478
	2006	3	14,4	5,7	75,6	1,4	20.529
	2007	2,8	13,6	4,9	77,3	1,4	18.491
	2008	2,8	10,9	3,9	80,5	1,9	16.647
	2009	1,8	13	4,8	79	1,5	18.714
	2010	1,9	18,4	6,4	71,9	1,3	19.897

Figur 9.2.2: **Avu-deltidskursisters** aktivitet 1 år efter afsluttet avu fordelt på alder, årgang 2005 og 2010 pct.

Afslutningsår på avu	Aldersgruppe	Under ud-dannelse	Ledig	Beskæftiget	Pension (ef-terløn, førtids- og fol-kepen-sion)	Andet (syge-dagpenge, orlov mv.)	Ukendt	Total	N
2005	Total	12,4	9,5	45,1	25,6	7,4	0,0	100	23.372
	16-19	50,3	6,5	24,1	0,0	19,2	0,0	100	571
	20-25	37,3	12,4	33,8	1,0	15,5	0,0	100	3.332
	26-29	27,3	19,0	39,9	2,0	11,8	0,0	100	1.370
	30+	5,5	8,4	48,4	32,9	4,8	0,0	100	17.939
	ukendt	6,3	0,0	29,4	4,4	60,0	0,0	100	160
2010	Total	13,5	10,3	32,1	34,4	9,7	0,0	100	19.803
	16-19	50,1	10,4	9,9	0,0	29,6	0,0	100	386
	20-25	37,9	19,8	18,9	1,1	22,3	0,0	100	3.657
	26-29	27,7	25,0	29,7	3,4	14,2	0,0	100	1.273
	30+	5,2	6,7	36,2	46,9	5,1	0,0	100	14.308
	ukendt	6,1	2,8	37,4	7,8	45,8	0,0	100	179

Figur 9.2.3: **Avu-fuldtidskursisters** aktivitet 1 år efter afsluttet avu fordelt på årgange og alder, afslutningsår på avu 2005 og 2010 pct.

Afslutningsår på avu	Aldersgruppe	Under uddannelse	Ledig	Beskæftiget	Pension (efterløn, førtids- og folkepension)	Andet (sygedagpenge, orlov mv.)	Ukendt	Total	N
2005	Total	21,1	14,0	48,0	2,4	14,5	0,0	100	2.262
	16-19	46,0	4,8	22,6	0,0	26,6	0,0	100	124
	20-25	37,3	8,6	33,2	0,0	20,9	0,0	100	603
	26-29	27,0	16,7	43,2	0,0	13,1	0,0	100	222
	30+	10,3	17,0	58,4	4,2	10,0	0,0	100	1.305
	ukendt	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100	8
2010	Total	30,1	13,1	35,4	2,3	19,0	0,0	100	5.005
	16-19	50,4	5,7	8,8	0,0	35,1	0,0	100	228
	20-25	46,3	12,1	17,4	0,2	23,9	0,0	100	2.042
	26-29	30,7	21,2	29,1	0,0	19,0	0,0	100	453
	30+	13,6	13,5	55,7	5,1	12,1	0,0	100	2.225
	ukendt	8,8	0,0	47,4	0,0	43,9	0,0	100	57

Figur 9.2.4: **Avu-fuldtidskursisters** aktivitet et år efter afsluttet avu fordelt på etnicitet og aldersgrupper, afslutningsår på avu 2010, pct.

		Andet (sygedagpenge, orlov mv.)	Beskæftiget	Ledig	Pension (efterløn, førtids- og folkepension)	Under uddannelse	N
Dansk oprindelse	Total	16,7	39,1	12,7	2,7	28,9	3.684
	16-19	32,1	9,8	5,7	0,0	52,3	193
	20-25	22,8	16,9	12,6	0,3	47,4	1.518
	26-29	15,1	32,7	22,8	0,0	29,5	312
	30+	9,3	64,0	11,8	5,7	9,2	1.648
	ukendt	53,8	46,2	0,0	0,0	0,0	13
Efterkommer	Total	37,4	15,2	9,4	0,0	38,0	171
	16-19	65,0	0,0	0,0	0,0	35,0	20
	20-25	31,5	17,8	11,0	0,0	39,7	146
	26-29	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5
	30+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	ukendt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Indvandrere	Total	23,5	26,1	15,2	1,7	33,5	1.109
	16-19	41,7	0,0	0,0	0,0	58,3	12
	20-25	25,7	19,0	10,6	0,0	44,7	378
	26-29	26,0	20,6	18,3	0,0	35,1	131
	30+	19,9	32,0	18,5	3,3	26,2	568
	ukendt	60,0	40,0	0,0	0,0	0,0	20

Figur 9.2.5: **Avu-fuldtid**kursisternes igangværende uddannelse indenfor det ordinære uddannelsessystem et år efter afsluttet avu-forløb. Samlet og fordelt på aldersgrupper, årgang 2006 og 2010, pct.

Afslutningsår på avu		Gymnasial uddannelse	Erhvervsfaglig uddannelse	Videregående uddannelse	N
2005	Total	23,2	56,7	20,2	436
	16-19	57,8	42,2	0,0	45
	20-25	29,6	57,8	12,6	206
	26-29	7,3	56,4	36,4	55
	30+	7,7	60,0	32,3	130
2010	Total	28,0	58,9	13,1	1.339
	16-19	53,8	46,2	0,0	93
	20-25	35,4	56,6	8,0	836
	26-29	15,0	57,5	27,5	120
	30+	3,8	70,3	25,9	290

Figur 9.2.6: **Avu-fuldtid**kursisternes deltagelse i AMU frem til 2011, samlet og fordelt på aldersgrupper, pct.

Afslutningsår på avu		Deltaget i AMU	Ikke deltaget i AMU	Total	N
2005	Total	49,1	50,9	100	2.274
	16-19	23,4	76,6	100	124
	20-25	37,7	62,3	100	604
	26-29	45,1	54,9	100	226
	30+	58,0	42,0	100	1.305
	ukendt				15
2006	Total	42,8	57,2	100	3.174
	16-19	24,9	75,1	100	209
	20-25	32,0	68,0	100	969
	26-29	37,7	62,3	100	273
	30+	52,7	47,3	100	1.694
	ukendt	-	-	-	29
2007	Total	44,0	56,0	100	2.475
	16-19	22,2	77,8	100	243
	20-25	24,7	75,3	100	935
	26-29	25,3	74,7	100	229
	30+	43,7	56,3	100	1.042
	ukendt	-	-	-	26

